



# MÅL- OCH RESURSPLAN 2021-2023

Vänersborgs kommun

Fastställd av kommunfullmäktige 2020-11-18

# Innehållsförteckning

	<b>Sidnr</b>
<b>Del I Vision och mål - Förutsättningar och beslut</b>	
Vision Vänersborg – kommungemensamma mål.....	Del I - 1
Vision.....	1
Inriktningsmål.....	1
God ekonomisk hushållning och finansiella mål.....	2
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning.....	4
Förutsättningar.....	5
Omvärld.....	5
Befolkning.....	7
Budgetförutsättningar.....	8
Driftbudgetramar – avstämning mot nämndernas förslag.....	9
Finansiell analys.....	15
Driftbudget per nämnd och anslagsbindningsnivå.....	20
Resultat- kassaflödes- och balansbudget.....	21
Kommunfullmäktiges beslut 2020-11-04 .....	23
<b>Del II Mål- och resursplan - Nämnderna</b>	
Barn- och utbildningsnämnden.....	Del II - 1
Byggnadsnämnden.....	4
Kommunfullmäktige.....	5
Kommunstyrelsen.....	6
Kultur- och fritidsnämnden.....	9
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	11
Revisionen.....	12
Valnämnden.....	12
Samhällsbyggnadsnämnden.....	13
Socialnämnden.....	15
Överförmyndarnämnden.....	17
<b>Del III Investerings- och exploateringsplan</b>	
Investerings- och exploateringsplan 2021-2023.....	Del III - 1

# Vision Vänersborg



## Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet.

Kommunfullmäktige fastställde kommunens vision 2013. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är en ledstjärna för all kommunal verksamhet och genomsyrar hela organisationen. Visionen är kopplad till inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter, som systematiskt följs upp. Kontinuerlig dialog kring analys av effekterna för att nå de förväntade resultaten leder till verksamhetsutveckling.

### Inriktningsmål

Kommunfullmäktige fastställde kommunens inriktningsmål och reviderade regler för mål- och resultatstyrningen i oktober 2019. Inriktningsmålen är kommunfullmäktiges övergripande viljeinriktning.

#### *I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv*

Skillnad i livssituation, ta på allvar att boendeplats, orter och stadsdelar, och ekonomi påverkar hur människor lever och vad de har för framtid.

#### *Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier*

Avbrutna studier innebär en högre risk för utanförskap och svårigheter att nå egenförsörjning. Skolresultat påverkas av många faktorer såsom arbetsmiljö, fysiska miljöer, hemförhållanden, fritidsmöjligheter och stöd i unga år.

#### *Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag*

Effektivare flöden inom och mellan olika förvaltningar för att underlätta för företag att verka och etablera sig i kommunen.

#### *Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan*

Gäller såsom Miljöprogram 2030 hela den geografiska kommunen. Det innebär minskad miljöpåverkan såsom fossilberoende, nerskräpning, inköp, upphandling och konsumtion.

#### *Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet*

Gäller för brukare och invånare, ej för företag. Service, bemötande och hur effektivt kommunen använder invånarnas skattemedel.

#### *Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska*

Flera förvaltningar har hög sjukfrånvaro där kommunen i jämförelse med andra kommuner har ett högre sjukskrivningstal. För att förändra sjukfrånvaro behöver organisationen arbeta med friskfaktorer och åtgärder för att förbättra medarbetarnas arbetsmiljö.

### Ansvariga nämnder per inriktningsmål

Inriktningsmål	BUN	BN	KS	KFN	MHN	SBN	SN	ÖFN
I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	X	X	X	X		X	X	X
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	X		X	X		X	X	
Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag		X	X		X			
Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	X	X	X	X	X	X	X	X
Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet	X	X	X	X	X	X	X	X
Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska	X	X	X	X	X	X	X	X

## GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH FINANSIELLA MÅL

Här följer en redovisning om god ekonomisk hushållning. Dels vad lagen säger, dels kommunens tolkning och fastställda mål och riktlinjer.

### Lagen/balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommunerna ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska det finnas finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunallagen kräver att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna. Balanskravet utgör en miniminivå för resultatet.

### Med detta menas

En kommun bör inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. De löpande intäkterna bör överstiga de löpande kostnaderna. Det ingår också att verksamheten ska utövas på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

### God ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun

Vänersborgs kommun har fastställt finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Verksamhetsmålen är också kommunens inriktningsmål för ekonomin.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunens finansiella mål och verksamhetsmässiga mål uppnås samt att riktlinjerna följs.

### Finansiella mål

Vänersborgs kommuns övergripande finansiella mål för god ekonomisk hushållning är följande:

- Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.

- Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.
- Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska förbättras med 1 % årligen.
- Årets investeringar (exkl. VA/renhållning) ska maximalt motsvara 10 % av skatter och generella statsbidrag.

### Resultatet

Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ska, som tumregel, årets resultat uppgå till 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska stå för sina kostnader. Det krävs avsättningar för framtida pensioner. Tillgångar bör värdesäkras och investeringar bör egenfinansieras. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Vänersborgs kommuns resultatmål överstiger balanskravet. Målet om 2 % kan sägas vara tillräckligt stort för att konsolidera kommunens ekonomi och på så sätt säkra att servicenivån ska garanteras för nästkommande generation, utan att kommunen ska behöva uttaxera en högre skatt. Den budgeterade nivån krävs för att klara av nya förutsättningar under året, samt för att klara av att självfinansiera underhållsinvesteringar i en skattefinansierad verksamhet. Exempel på nya förutsättningar är avräkning av skatteintäkter, upp- och nedgångar på de finansiella marknaderna samt oförutsedda händelser inom verksamheterna.

### Kassalikviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 % menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit (för närvarande 200 mkr) bör vara minst 50 % av kortfristiga skulder. Likviditetsmålet säkrar att kommunen har en tillräcklig kortfristig betalningsberedskap.

### Soliditet

Måttet anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel/eget kapital och beskriver kommunens betalningsberedskap och finansiella styrka på lång sikt. En högre soliditet ger en långsiktig finansiell handlingsberedskap.

I ett tioårigt perspektiv kommer en förändrad åldersstruktur (fler barn och äldre) att medföra en

kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

### Investeringar

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning.



## RIKTLINJER FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Genom riktlinjer anger kommunfullmäktige den övergripande och mer långsiktiga styrningen av god ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun.

### Verksamheternas uppdrag

- Verksamheter och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
- Varje nämnd ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån kommunfullmäktiges reglemente och kommunstyrelsens riktlinjer
- Nämnderna ska främja och följa upp att en fortlöpande kvalitetsutveckling sker inom verksamheten
- Nämnderna ska eftersträva och följa upp att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt

### Verksamheternas tillgångar och skulder

- Kommunens anläggningar och fastigheter ska ha ett planerat och fullgott underhåll
- Kommunen ska ha ett fullgott och genomtänkt försäkringsskydd, samt ha klara regler för hur risker ska hanteras. Kommunen ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning

### Verksamheternas ekonomiska ansvar

- Kommunfullmäktiges budgetbeslut är överordnat och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet (vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras)
- Nämnderna ansvarar för att verksamhetens innehåll och omfattning är anpassad till beslutad budgetnivå
- Vid hantering av befarade eller konstaterade budgetavvikelser är nämnder och enheter skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att styra verksamheten, så att de ekonomiska ramar hålls
- Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att de förslag och planer som föreläggs kommunfullmäktige främjar en god ekonomisk hushållning och är förenliga med de finansiella mål som fastlagts

Riktlinjer för resultatjämningsreserv –  
Beslutad av kommunfullmäktige § 73 2013-06-12

### Avsättning till resultatutjämningsreserv

Avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen, d.v.s. med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller landstinget har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Resultatutjämningsreservens storlek maximeras till 50 Mkr.

### Disposition av resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven kan disponeras i samband med budget/bokslut för att täcka underskott som uppstått på grund av lågkonjunktur.

### Arbetsgång avseende årlig hantering av resultatutjämningsreserv

Kommunstyrelsen lämnar förslag antingen till kommunfullmäktige i årsredovisningen eller i budgetanvisningarna avseende avsättning och eventuell disposition av resultatutjämningsreserv.

Ovanstående riktlinjer tillämpas fr.o.m. årsredovisning 2013.



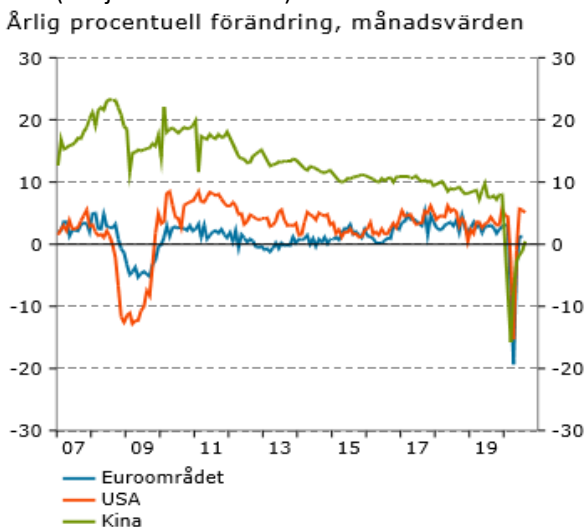
## OMVÄRLD

Corona-pandemin har orsakat stort mänskligt lidande och medfört mycket allvarliga ekonomiska konsekvenser för hela världen. Prognoser om ekonomin präglas av stor osäkerhet. Hur långvarig eller djup nedgången blir är svårt att avgöra bland annat på grund av osäkerhet kring den framtida smittan och när ett pålitligt vaccin finns tillgängligt. Prognosmakarna utgår från olika scenarier om den ekonomiska utvecklingen. Allt är kopplat till hur pandemin utvecklar sig.

### Internationell konjunktur

Konjunkturinstitutet anger, i sin beskrivning av konjunkturläget från september 2020, att återhämtningen från de stora nedstängningarna under våren har påbörjats i många länder. Omvärldens efterfrågan på svenska produkter ökar under hösten. Ledande i återhämtningen är industrin och varubranscher, medan tjänstesektorn släpar efter.

**Diagram: Industriproduktion i valda länder och regioner** (Konjunkturinstitutet)



I bland annat euroområdet har omfattande åtgärder satts in för att begränsa uppgången i arbetslösheten som därför inte stigit lika mycket som den gjort i till exempel USA. Trots den pågående återhämtningen väntas global BNP falla med 4,3 % helåret 2020, vilket följs av en uppgång på 5,2 % 2021. Prognosen baseras på att pandemin kulminerar under 2020, att vågor av ökad smittspridning kan blossa upp och att ett säkert vaccin blir tillgängligt för stora delar av befolkningen i åtminstone utvecklade ekonomier nästa sommar.

### Svensk ekonomi

Svensk BNP föll dramatiskt under våren 2020 till följd av pandemin. Konjunkturinstitutet ser tecken på att det blir en kraftig rekyl uppåt i slutet av 2020. Regeringens åtgärder håller företag och hushåll under armarna. Minskad smittspridning, kraftigt utökad testning för covid-19, ekonomiskpolitiska åtgärder och en gradvis anpassning av hushållens och företagens beteende för att förena fortsatt ekonomisk aktivitet med hänsyn till smittriskerna bidrar till att hushållens konsumtion tar igen stora delar av nedgången tidigare under året. Ökad efterfrågan från omvärlden och leveranskedjor som åter fungerar bidrar till att även exporten tar igen mycket av den tidigare nedgången. Lågkonjunkturen består dock och återhämtningen går framöver in i en lugnare fas.

På arbetsmarknaden dröjer vändningen ännu ett tag. Det stora antalet korttidspermitterade arbetstagare gör att företagets behov att nyanställa är litet trots att produktionen ökar. Arbetslösheten fortsätter därför att växa och toppar på nära 10 % i slutet av 2020. Den ekonomiska politiken fortsätter att ge stöd åt återhämtningen nästa år, men det dröjer till 2023 innan lågkonjunkturen är över.

### Kommunsektorns ekonomi

Kommuner och regioner gick in i 2020 inställda på ett år med en ansträngd ekonomi, till följd av att konjunkturen försvagats kombinerat med ett högt demografiskt tryck. Ingen kunde då förutspå den nu pågående pandemin, som fått stor påverkan på så väl verksamheten som de ekonomiska förutsättningarna.

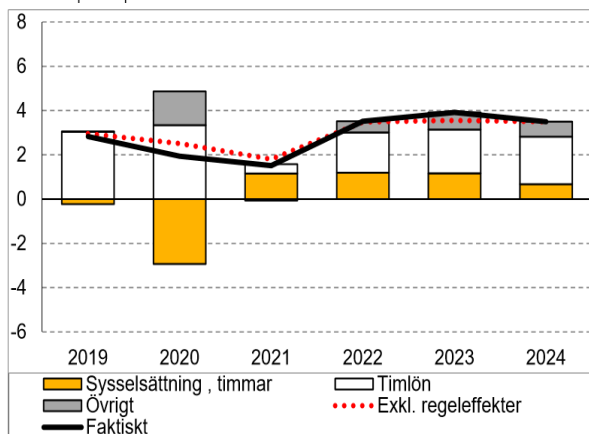
Påverkan på de kommunala verksamheterna är omfattande; extremt tryck och omställningskrav på sjukvården, smittspridning i äldreomsorgen, övergång till distansundervisning i gymnasieskolan, ökat tryck på socialtjänsten och ekonomiskt bistånd, inställda sport- och kulturevenemang, minskad kollektivtrafik med mera.

Såväl pandemin som de statliga åtgärder som aviserats och beslutats i syfte att mildra de ekonomiska effekterna av pandemin har haft stor påverkan på samhällsekonomin i Sverige och internationellt. Detta har betydelse för skatteunderlaget och bidrar till att prognosen är behäftad med större osäkerhet än normalt.

Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) skatteunderlagsprognoser, vilar på ett scenario för samhällsekonomin, där en stadig men utdragen återhämtning driver den svenska ekonomin mot normalkonjunktur 2024. Därmed stärks resursutnyttjandet gradvis, efter det stora fallet i produktion och sysselsättning. Det kommer att ta lång tid att ta igen den stora smäll för samhällsekonomin som pandemin föranlett.

### Diagram: Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter (SKR)

Procent respektive procentenheter



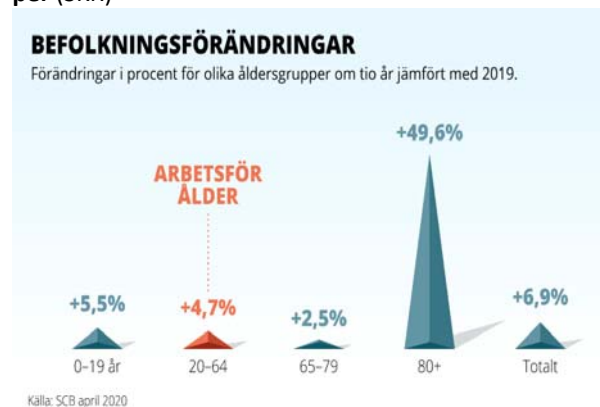
Källa: Skatteverket, SKR

SKR:s prognos för 2020 visar att skatteunderlaget bromsar in ytterligare till följd av att arbetade timmar minskar kraftigt. Skatteunderlagstillväxten stannar strax under 2 % 2020. Under andra halvåret 2020 och 2021 följer en ihållande konjunkturåterhämtning.

Ett högt demografiskt tryck ställer krav på en fortsatt hög investeringsnivå i de kommunala verksamheterna. Även inom vatten och avloppsnät (VA) och bostäder är investeringsbehoven stora. Dessutom finns ett stort underhållsbehov på befintliga fastigheter. Framtida driftkostnader som blir följden av gjorda investeringar är ett stort åtagande.

Om tio år kommer äldre över 80 ha ökat med nästan 50 %, medan den yrkesverksamma befolkningen i ålder 20-64 år enbart har ökat med 5 %.

### Diagram: Befolkningsförändringar i olika åldersgrupper (SKR)



Problemet att klara välfärden kvarstår även efter pandemin. Hittills har utmaningarna i kommunsektorns ekonomi delvis kunnat hanteras genom intäktsökningar från främst skatte- och markförsäljning. Kostnaderna ökar nu mer än intäkterna. För att möta de ökade behoven och förbättra kvalitén på all verksamhet kommer det att behövas omfattande åtgärder som effektiviseringar, besparingar och skattehöjningar.

### Diagram: Så klarar vi välfärden (SKR)



God ekonomisk hushållning och ekonomi i balans innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Det krävs även reserver för att kunna möta oförutsedda kostnadsökningar, minskade intäkter och behov av ytterligare investeringar. Med god ekonomisk hushållning menas också att dagens medborgare finansierar sin egen kommunala välfärd och inte skjuter upp betalningar till kommande generationer.



## BEFOLKNING

Kommunkontoret har tagit fram en befolkningsprognos under hösten 2019. Prognosen sträcker sig över 10 år och grundar sig på en ökning av bostadsbyggandet i kommunen. Det förväntas leda till omflyttningar och inflyttningar, vilket i sin tur

förväntas leda till ett växande invånarantal. En av de svårare faktorerna att ta hänsyn till är effekterna av flyktingboendet i kommunen. Hur många av dem med permanent uppehållstillstånd väljer att bo kvar i Vänersborg?

**Tabell: Befolkningsförändringar i olika åldersintervall**

Ålder	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Förändring
0-5	2 761	2 734	2 782	2 854	2 931	2 975	2 993	3 028	3 037	3 032	3 017	9%
6-12	3 447	3 423	3 474	3 526	3 554	3 583	3 636	3 716	3 778	3 826	3 874	12%
13-15	1 421	1 429	1 506	1 549	1 586	1 624	1 657	1 636	1 621	1 630	1 669	17%
16-18	1 372	1 386	1 441	1 491	1 528	1 581	1 615	1 648	1 682	1 709	1 683	23%
19-29	5 052	4 972	4 945	4 939	4 945	4 924	4 918	4 959	4 997	5 022	5 029	0%
30-39	4 368	4 562	4 620	4 789	4 976	5 111	5 210	5 297	5 310	5 331	5 304	21%
40-49	4 656	4 567	4 548	4 537	4 498	4 505	4 542	4 595	4 698	4 745	4 861	4%
50-59	5 223	5 232	5 211	5 270	5 300	5 240	5 179	5 097	4 974	4 897	4 842	-7%
60-69	4 597	4 609	4 606	4 575	4 592	4 648	4 704	4 793	4 907	4 938	4 974	8%
70-79	4 173	4 244	4 235	4 261	4 241	4 221	4 189	4 127	4 079	4 098	4 056	-3%
80-89	1 927	2 005	2 103	2 123	2 195	2 280	2 361	2 467	2 539	2 601	2 679	39%
90-w	414	428	405	409	412	419	424	428	434	451	453	9%
Summa	39 411	39 591	39 876	40 323	40 758	41 111	41 428	41 791	42 056	42 280	42 441	8%

### Sammanfattning befolkning

- Antalet invånare beräknas öka varje år och sammanlagt är ökningen ca 3 000 personer från 2018 till 2028 eller ca 1 % per år.
- Antalet barn och ungdomar i grupperna 0 - 15 år ökar med i genomsnitt 93 personer per år. Detta är kopplat till ett ökat bostadsbyggande av småhusområden.

- Antalet ungdomar i gymnasieåldern (16-18 år) står för en stor del av ökningen, 23 % eller 311 personer.
- Stora ökningar sker i de äldre åldersgrupperna. De äldsta, grupperna över 80 år, ökar kraftigt med 791 personer fram till år 2028.



## BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

I 2019 års bokslut redovisades en förbättring av eget kapital med + 37 mkr, vilket innebar ett överskott mot budget med + 20 mkr.

I 2020 års mål- och resursplan är resultatet budgeterat till +31 mkr. För att uppnå 2-% målet ska resultatet vara minst 51 mkr.

### Kommunstyrelsens budgetanvisningar

Kommunstyrelsen beslutade 2020-02-26 om ramar och anvisningar avseende budgetarbetet för år 2021. Budgetramarna byggde bl.a. på följande förutsättningar:

- Skatteintäkternas uppräknings mellan åren baserade sig på prognos från SKL, 2020-02-13.
- 1,9 % inflationskompensation utgick till nämnderna.
- Löneutvecklingen beräknades till 104 mkr för åren 2020 och 2021.
- Personalomkostnadspålägget är oförändrat 40,15 %.
- Årets pensionskostnader beräknades utifrån
- den s.k. blandmodellen baserat på prognos från kommunens pensionsförvaltare.
- Internräntan är oförändrad 1,5 %.
- Som en konsekvens av införandet av komponentredovisning i budget 2019 ökar samhällsbyggnadsnämndens kapitalkostnader för fastighetsunderhåll. De förhållande nämnderna kompenseras därför med sammanlagt 800 tkr för höjda hyror från och med budget 2021. Även kostnaden för underhåll av gator ökar och samhällsbyggnadsnämnden kompenseras för höjningen med 200 tkr.
- I budget 2021 görs ett antal omfördelningar av anslag mellan nämnder då ansvar och budget har flyttats. Det avser kostnader för lokalsamordnare, minnesgåvor, Stiftelsen Bergagården och tillgänglighetsdatabasen.

En mer detaljerad beskrivning av nämndernas tillskott i ramsättningen finns på sidan 9 och framåt.

### Anslagsbindningsnivåer

För 2021 gäller motsvarande anslagsbindningsnivåer som 2020. Som tidigare ska barn- och utbildningsnämnden särredovisa kostnader för förskola, grundskola och särskola i samband med budget, uppföljningar och bokslut. Kultur- och fritidsnämnden ska särredovisa kostnader för nämnd, fritid,

bibliotek och kultur respektive musik i samband med budget, uppföljningar och bokslut.

### Anvisningar inför budgetarbetet

I samband med kommunstyrelsens beslut om ramar gavs ett antal anvisningar:

- Nämnderna fick i uppdrag att presentera budgetförslagen inom ram med beskrivning av åtgärder och konsekvenser.
- Mot bakgrund av den höga investeringsnivån uppmanades nämnderna att i anslutning till arbetet med mål- och resursplan ifrågasätta och om möjligt minska redan planerade investeringsnivåer, samt visa stor återhållsamhet med nya investeringsprojekt.
- Nämnderna fick i uppdrag att beskriva konsekvenserna som investeringarna får på driftbudgeten och hur de ryms inom befintlig budgetram.
- Förhållande nämnd ansvarar för att ta upp förslag om fastighetsinvesteringar. Dessa lämnas till samhällsbyggnadsnämnden. Investeringar i fastigheter, anläggningar och mark ska preciseras ytterligare i tiden, d.v.s. vilken månad under året investeringen beräknas påbörjas och vilken månad den avslutas. Detta gäller investeringsobjekt över 1 mkr, men det gäller inte inventarier.

### Övriga direktiv

- Nämnderna anvisas att budgetera intäkter och kostnader. Verksamhet som finansieras av kalkylerade statsbidrag budgeteras på både intäktsidan och kostnadssidan.
- Nämnderna ansvarar för att finansiera driftkostnadskonsekvenser av sina investeringar.
- Respektive nämnd ansvarar för att bevaka vilka specialdestinerade statsbidrag som finns att söka.
- Prisjusteringar för interna tjänster kan ske inom ramen för eventuell inflationskompensation enligt budgetförutsättningarna. Helt intäktsfinansierad verksamhet kan även justera priserna för den budgetkompensation som köpande nämnder får vid förändrat personalomkostnadspålägg, löneökning till följd av lönerrevision och justerad internränta. Vid prissättning av nya tjänster ska skriftliga avtal upprättas mellan säljare och köpare.

# KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT OM DRIFTBUDGET- RAMAR

- avstämning mot nämndernas förslag

## Vänersborgs kommuns budgetprocess

Vänersborgs kommun har en tidig budgetprocess, vilket innebär att diskussioner om mål och resurser förs under vintern/våren. Kommunfullmäktige fastställer mål- och resursplanen i juni inför kommande år. En tidig process gör det möjligt för nämnderna att anpassa sin verksamhet efter beslutade mål och resurser.

Visionen antogs av kommunfullmäktige 2013. Kommunfullmäktige fastställde kommunens inriktningsmål och reviderade regler för mål- och resultatstyrningen i oktober 2019. Inriktningsmålen är kommunfullmäktiges övergripande viljeinriktning. Nämnderna föreslår förväntade resultat som är kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas förslag till förväntade resultat i samband med beslutet om mål- och resursplanen.

## Arbetet med MRP 2021

Kommunstyrelsens budgetberedning består av de ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott. Dessutom har gruppledarna i partierna L, Mbp, MP, SD och V varsin insynsplats. Budgetberedningen inledde sitt arbete i april 2020. Arbetet har baserat sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och nämndernas budgetförslag. Ekonomikontoret har sammanställt nya prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) över skatte- och statsbidragsintäkter, samt uppdaterat bedömningar över löneutveckling och pensionskostnader.

Under 2020 beslutade kommunstyrelsens ordförande, efter dialog med kommunstyrelsens 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande, att revidera tidsplanen för arbetet med mål- och resursplan 2021-2023. Beslutet innebar att nämnderna fick i uppdrag att lämna in sina förslag senast sista juni 2020 och kommunfullmäktiges beslut om mål- och resursplan flyttades fram till i november 2020.

Budgetberedningen hade presidieöverläggningar under hösten 2020 med nämnderna om deras budgetförslag för 2021-2023. Även nämndernas arbete med mål, verksamhets- och ramanpassning under 2020 följdes upp. Kommunfullmäktige fastställde mål- och resursplan 2021-2023 i november 2020.

## Kommunfullmäktiges beslut om nämndernas driftbudgetramar för år 2021:

### KOMMUNÖVERGRIPANDE

I anvisningarna fastställdes **internräntan** till 1,5 % men det angavs att den kommer att justeras ned till 1 % i MRP-beslutet. Det innebär bl.a. sänkta hyror för nämnderna och därför minskas nu nämndernas budgetramar. Finansförvaltningens intäkt för internräntan minskas med motsvarande. Det är alltså ett nollsummespel för nuvarande budgetar/kostnader, men kostnaden för nya investeringar blir lägre när räntan sänks.

Nämndernas budgetramar för 2021 är baserade på 2019 års lönekostnadsnivå. En viss del av **lönerevisionen** för 2020 är klar. Den påverkar budget 2021 och nämnderna tillförs helårseffekten av lönerevisionen 2020.

De aviserade riktade statsbidragen av generell karaktär avseende skola och äldreomsorg kommer att hanteras via särskilda beslut. De ingår därför inte i mål- och resursplan 2021-2023.

Nedan beskrivs justeringar av nämndernas budgetramar i samband med **anvisningarna** enligt kommunstyrelsens beslut i februari 2020. Vidare redogörs för **nämndernas förslag** till mål- och resursplan. Slutligen redovisas **kommunfullmäktiges beslut** till mål- och resursplan 2021.

### BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

#### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes barn- och utbildningsnämndens budgetram 2021 till 819 092 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 4 514 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 544 tkr. Nämndens andel av budgeten för kommunens lokalsamordnare, 140 tkr, omfördelades till kommunstyrelsen. De 15 000 tkr som nämnden fick i tilläggsanslag i budget 2020 är ramhöjande från budget 2021.

### **Barn- och utbildningsnämndens förslag:**

Barn- och utbildningsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Budgetförslaget utgår från att de 2 600 tkr som finns i kommunstyrelsens förfogandeanslag, för ökade kostnader för köpta måltider från samhällsbyggnadsnämnden, tillförs barn- och utbildningsnämnden.

Förvaltningen redovisar 12 900 tkr i behov utöver ram och anger åtgärder med konsekvensbeskrivningar för motsvarande summa. Obalansen avser ökade kostnader för fler barn och elever 7 700 tkr, ökade lokalkostnader med 6 500 tkr och lägre hyreskostnader på grund av uppsagda lokaler på 1 300 tkr, netto 6 400 tkr i ökade kostnader.

Nämnden föreslår följande åtgärder för att nå budgetramen: Förskolan Lanternan med hel-, kvälls- och nattomsorg stängs (3 800 tkr). Förskolor och fritidshem minskar öppethållandet med en timma om dagen (2 900 tkr). Samverkansinsatser med kultur- och fritidsförvaltningen avslutas (1 900 tkr). Omorganisation av verksamhet inom fritidshem och grundskola (1 600 tkr). Fria skolkort tas bort (300 tkr). Minskad budget till verksamheten (2 400 tkr).

Nämnden påpekar att ramanpassningsåtgärder kan leda till minskade statsbidrag om cirka 36 200 tkr. Tidigare riktade statsbidrag kommer eventuellt i framtiden att ingå i de generella statsbidragen och vara en del i kommunens totalt tilldelade ram. När detta sker förutsätter barn- och utbildningsnämnden att dessa medel tillförs nämndens ram.

Statsbidragen från Migrationsverket minskar under 2021 med ytterligare 6 000 tkr (från prognostiserat bidrag om 9 000 tkr för 2020 till 3 000 tkr för 2021). 6 000 tkr motsvarar ca 12 heltidstjänster.

### **Kommunfullmäktiges beslut:**

Barn- och utbildningsnämnden tillförs 5 200 tkr, för ökade hyreskostnader som följer av investeringar i bland annat Silvertärnan 7-9/Idrottsgatan 7, samt för ökade kostnader för hyresbidrag till externa verksamheter.

Nämndens ram justeras ned med 2 685 tkr, då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 12 690 tkr för 2020 års lönerevision.

Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att, tillsammans med kultur- och fritidsnämnden, ta fram en uppdaterad överenskommelse kring de lokaler som nyttjas gemensamt.

Eventuella förändringar i grundskolestrukturen ska lyftas till kommunfullmäktige för beslut.

Barnomsorg på helger, kvällar och nätter ska även fortsättningsvis tillgodoses.

Nämnden har att ansöka om ytterligare medel, högst 3 000 tkr tillfälligt under 2021 ur kommunstyrelsens förfogandeanslag, för insatser för barn i behov av särskilt stöd. Resultatet av insatserna ska fortlöpande utvärderas och återrapportering ska ske till kommunstyrelsen i samband med delårsrapporter och bokslut.

### **Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgetram 2021 till 834 298 tkr.**

#### **BYGGNADSNÄMNDEN**

##### **Anvisad budgetram**

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgetram 2021 till 17 038 tkr. Jämfört med budget 2020 minskades ramen med 103 tkr i inflationsjustering.

##### **Byggnadsnämndens förslag:**

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Ökade kostnader kan täckas med ökade intäkter. Nämnden föreslår reviderad plan- och bygglovstaxa i särskilt ärende.

##### **Kommunfullmäktiges beslut:**

Nämndens ram justeras ned med 95 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 243 tkr för 2020 års lönerevision.

### **Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgetram 2021 till 17 186 tkr.**

#### **KOMMUNFULLMÄKTIGE**

##### **Anvisad budgetram**

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgetram 2021 till 2 283 tkr. Jämfört med budget 2020 utökades ramen med 18 tkr i inflationskompensation. Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-18 att överföra budgeten för minnesgåvor (till anställda och förtroendevalda) om 350 tkr till

kommunstyrelsen. För 2021 justeras ramen enligt kommunfullmäktiges beslut.

#### **Kommunfullmäktiges beslut:**

Kommunfullmäktiges budgetram utökas med 40 tkr för 2020 års lönerrevision och 100 tkr till webbsändningar med mera.

#### **Kommunfullmäktiges budgetram fastställs till 2 423 tkr i budget 2021.**

### **KOMMUNSTYRELSEN**

#### **Anvisad budgetram**

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgetram 2021 till 403 650 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 5 999 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 72 tkr. Gymnasie/vuxverksamheten förstärktes med 8 000 tkr. Komvux ettårsanslag om 4 500 tkr i budget 2020 är ramhöjande från budget 2021. Det finansieras genom minskat förfogandeanslag.

I budget 2020 överfördes 15 000 tkr tillfälligt till barn- och utbildningsnämnden från kommunstyrelsens förfogandeanslag. Från och med budget 2021 är de 15 000 tkr ett ramhöjande anslag till barn- och utbildningsnämnden och de finansieras ur kommunstyrelsens förfogandeanslag.

Räddningstjänstens budget utökades med 160 tkr, då det generella statsbidraget tillförts motsvarande. Kommunen får ett utökat åtagande om övergripande ledning. Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-18 att överföra ansvaret och budgeten om 350 tkr för minnesgåvor (till anställda och förtroendevalda) till kommunstyrelsen. För 2021 justerades ramen enligt kommunfullmäktiges beslut.

Ansvar och budget om 990 tkr, för verksamhetsbidraget till Stiftelsen Bergagården, överfördes från kultur- och fritidsnämnden till kommunstyrelsen och dessutom tillfördes 20 tkr i inflationskompensation.

Då ansvaret för tillgänglighetsdatabasen flyttas från samhällsbyggnadsnämnden till kommunstyrelsen överfördes budget om 60 tkr. Kommunens

tjänst som lokalsamordnare har flyttats till kommunstyrelsen. Därför omfördelades budget om 700 tkr från tidigare finansierande nämnder.

Till kommunstyrelsens förfogande anslogs 2 600 tkr, för att finansiera tidigare års ökade kostnader för samhällsbyggnadsförvaltningens produktion av kost till barn- och utbildningsförvaltningen. Medlen kan överföras till barn- och utbildningsnämnden, under förutsättning att framtida prisförändringar, kan finansieras i dialog mellan barn- och utbildningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen.

I enlighet med tidigare beslut avsätts ur kommunstyrelsens förfogandeanslag 2 200 tkr till Wargön Innovation, 251 tkr till remöblerverksamhet och 150 tkr i verksamhetsbidrag till funktionsrätt.

#### **Kommunfullmäktiges beslut:**

Av de 8 000 tkr, som tillfördes gymnasiet/vuxenverksamheten i anvisningarna, fördelas 6 000 tkr till gymnasiet och 2 000 tkr till förfogandeanslaget.

Inom ramen för förfogandeanslaget örönmärks 3 000 tkr till socialt förebyggande och trygghetskapande insatser, kopplade till kommunens inriktningsmål, målen som handlar om jämställda och jämlika förutsättningar samt fullföljda studier. Efter dessa beslut återstår 15 418 tkr i ospecificerat förfogandeanslag i budget 2021.

Kommunstyrelsens förfogandeanslag utökas med 3 000 tkr tillfälligt under 2021 med koppling till inriktningsmålet om att fler barn och unga uppnår bättre skolresultat. Barn- och utbildningsnämnden har att ansöka om dessa medel i sitt arbete för barn i behov av särskilt stöd. Nämnden ska fortlöpande utvärdera insatserna och återrapportering ska ske i samband med delårsrapporter och bokslut.

Nämndens ram justeras ned med 243 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 4 724 tkr för 2020 års lönerrevision.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att starta en genomlysning av framtidens skola i Vänersborgs kommun.

#### **Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2021 till 411 131 tkr.**

## KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2021 till 109 082 tkr. Jämfört med budget 2020 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökade ramen med 1 000 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 160 tkr. Nämndens andel av budgeten för kommunens lokalsamordnare, 70 tkr, omfördelades till kommunstyrelsen. Ansvar och budget om 990 tkr för verksamhetsbidraget till Stiftelsen Bergagården överfördes till kommunstyrelsen.

### Kultur- och fritidsnämndens förslag:

Kultur- och fritidsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämnden hänvisar till delar av förvaltningens åtgärdsförslag med konsekvensbeskrivning som omfattar sammanlagt 3 834 tkr. Förvaltningen har också fått i uppdrag att ta fram ytterligare förslag till åtgärder.

Förvaltningen beskriver svårigheter att finansiera kommande hyreshöjningar till följd av de fastighetsinvesteringar som beräknas klara under 2020 och 2021 (40\*20 hall, Fotbollens hus och ishallen). Ytterligare lokaler diskuteras såsom ny fritidsgård, utveckling i och kring Huvudnäs aula och biblioteket.

### Kommunfullmäktiges beslut:

Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 1 300 tkr för ökade hyreskostnader som följer av investeringar i Fotbollens hus, Ishallen och 40\*20-hallen. Ytterligare 1 700 tkr tillförs för kostnader för bibehållen måluppfyllelse.

Nämndens ram justeras ned med 1 476 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 771 tkr för 2020 års lönerrevision.

Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att, tillsammans med barn- och utbildningsnämnden, ta fram en uppdaterad överenskommelse kring de lokaler som nyttjas gemensamt.

**Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2021 till 111 377 tkr.**

## MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2021 till 7 831 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationsjusteringen minskade ramen med 60 tkr. Nämnden fick en ramhöjning om 500 tkr för höjd hyra i kommunhuset efter ombyggnaden.

### Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens åtgärdsförslag med konsekvensbeskrivning omfattar sammanlagt 1 921 tkr. Det innebär att nämndens ärendehanteringssystem inte byts ut och att personalstyrkan inte utökas enligt behov.

Nämnden föreslår indexjustering av taxor, från 1 januari 2021, i särskilt ärende. Taxorna justeras enligt Prisindex Kommunal Verksamhet (PKV) och innebär en höjning med 2,6 %. Taxehöjningarna beräknas ge sammanlagt 121 tkr i ökade intäkter.

### Kommunfullmäktiges beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram utökas med 1 000 tkr till nytt ärendehanteringssystem och till personalförstärkning.

Nämndens ram justeras ned med 40 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 138 tkr för 2020 års lönerrevision.

Nämnden tilldelas 500 tkr i tillfälligt anslag under 2021 för att komma ikapp med fakturerad men ännu ej utförd tillsyn och kontroll.

**Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2021 till 9 429 tkr.**

## REVISIONEN

### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2021 till 1 278 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 15 tkr.

### Kommunfullmäktiges beslut:

Revisionens budgetram tillförs 13 tkr för 2020 års lönerrevision.

**Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2020 till 1 291 tkr.**

## SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2021 till 76 274 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 229 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 24 tkr. Gatuenheten tillfördes 200 tkr för utökad kapitaltjänstkostnad kopplad till komponentredovisningen. Nämndens andel av budgeten för kommunens lokalsamordnare, 350 tkr, omfördelades till kommunstyrelsen. Ansvar och budget om 60 tkr för tillgänglighetsdatabasen överfördes till kommunstyrelsen.

### Samhällsbyggnadsnämndens förslag:

Samhällsbyggnadsnämnden begär 1 300 tkr i utökad budgetram för kapitalkostnader som följer av investering i GC-tunnel vid Holmängen, rondell vid Nabbensberg samt för ökade gatuinvesteringar i samband med va-sanering.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kostnaden för tjänsten som lokalsamordnare, som flyttats från samhällsbyggnadsförvaltningen till kommunstyrelseförvaltningen, ska fördelas lika mellan berörda nämnder.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att anslagsbindningsnivån för kost- och serviceenhet delas och att serviceenheten flyttas till anslagsbindningsnivån fastighet och service. Nämnden föreslår taxeökningar i särskilda ärenden. VA-taxans brukningsavgifter föreslås höjas med 10 % (2020 höjdes taxan med 10 %) och anläggningsavgifter med 5 % (2020 höjdes taxan med 5 %). Renhållningstaxan föreslås höjas med 6 % (2020 höjdes taxan med 5 %).

### Kommunfullmäktiges beslut:

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram utökas med 1 300 tkr. Det avser kapitalkostnader för GC-tunnel vid Holmängen och rondell vid Nabbensberg samt för ökade gatuinvesteringar i samband med VA-saneringar.

Nämndens ram justeras ned med 474 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 81 tkr för 2020 års lönerevision.

**Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2021 till 77 182 tkr.**

## SOCIALNÄMNDEN

### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2021 till 999 382 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 3 560 tkr. Nämndens andel av budgeten för kommunens lokalsamordnare, 140 tkr, omfördelades till kommunstyrelsen.

### Socialnämndens förslag:

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämnden beslutar föreslå en avveckling av arbetsmarknadsenheten som åtgärd för att nå balans.

Socialförvaltningen redovisar 21,8 mkr i behov utöver ram. Fördelat på försörjningsstöd inom individ- och familjeomsorgen 17,8 mkr och flyktingmottagning inom arbete, sysselsättning och integration 4,0 mkr. Förvaltningen föreslår att arbetsmarknadsenheten avvecklas som åtgärd för att nå balans i budget 2021. Förvaltningen beskriver svårigheter med att ta fram besparingsåtgärder inom verksamheter som redan genomfört stora förändringar. Förvaltningen redovisar också åtgärder som pågår redan under 2020.

### Kommunfullmäktiges beslut:

Socialnämnden tillförs 4 000 tkr i ramökning för att bekämpa långtidsarbetslösheten och öka integrationen och därmed minska kostnaderna för försörjningsstöd.

Nämndens ram justeras ned med 1 396 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 3 080 tkr för 2020 års lönerevision.

Arbetsmarknadsenheten ska bibehållas i nuvarande omfattning 2021.

**Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2021 till 1 005 066 tkr.**

## VALNÄMNDEN

### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2021 till 655 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 11 tkr.

### Kommunfullmäktiges beslut:

Budgetramen tillförs 2 tkr för 2020 års lönerevision.

**Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2021 till 657 tkr.**

## ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

### **Anvisad budgetram**

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2020 till 5 351 tkr.

### **Överförmyndarnämndens förslag:**

Överförmyndarnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen beskriver osäkerheter med statsbidragen för ensamkommande barn.

### **Kommunfullmäktiges beslut:**

Nämndens ram justeras ned med 9 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 24 tkr för 2020 års lönerrevision.

**Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2021 till 5 366 tkr.**



# FINANSIELL ANALYS

## 2021-2023

### Utgångspunkter

Den finansiella analysen utgår från följande fyra aspekter som är viktiga att beakta ur ett finansiellt perspektiv:

**Resultat:** Vilken balans har kommunen haft mellan kostnader och intäkter under året och över tiden? Finns det varningssignaler? Hur utvecklas investeringarna?

**Kapacitet:** Vilken finansiell motståndskraft har kommunen på lång sikt?

**Risk:** Finns det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Hur är kommunen exponerad finansiellt?

**Kontroll:** Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen? Hur väl följs upprättade planer? En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

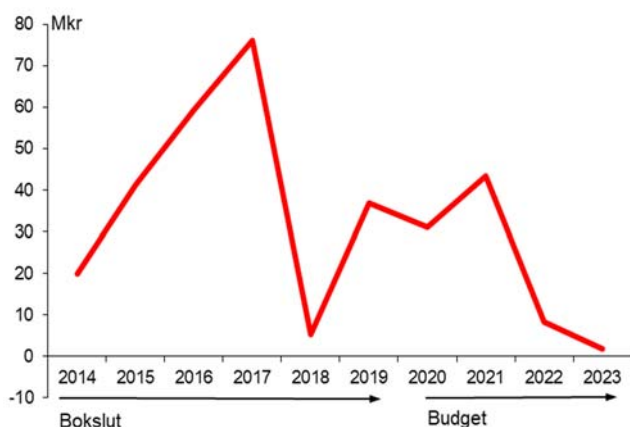
Syftet med analysen är att försöka identifiera eventuella finansiella problem och att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

## 1. Resultat och kapacitet

### 1.1 Årets resultat

Budgeterat resultat, med tidigare redovisade justeringar av nämndernas budgetramar, uppgår till 43 mkr i budgeten 2021. Åren 2022 och 2023 är resultatet budgeterade till 8 mkr respektive 2 mkr.

**Diagram: Resultatutveckling 2014-2023**



Resultatutvecklingen var positiv under perioden 2014-2019 med en topp på 76 mkr 2017. Åren 2020-2023 budgeteras positiva resultat.

### Finansiellt mål:

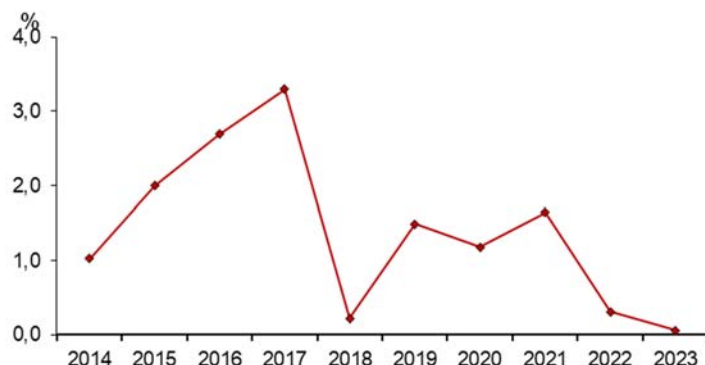
Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.

### Målavstämning:

Resultatmålet uppnås inte. Det budgeterade resultatet år 2021 motsvarar 1,6 %

2 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca 53 mkr. I bokslut 2019 motsvarade resultatet om 37 mkr knappt 1 % av skatter och generella statsbidrag. Från och med 2019 har resultatmålet höjts från 1 % till 2 % efter införande av komponentredovisning i budget.

**Diagram: Årets resultat; andel av skatter och generella statsbidrag 2014-2023**



### 1.2 Balanskravet

Enligt kommunallagen ställs det krav på att kommunerna redovisar ekonomisk balans. Det innebär bl.a. att årsbudgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravet uppnås samtliga åren.

### 1.3 Skatte- och nettokostnadsutveckling

En förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna kommunen får genom skatter och generella statsbidrag.

Utveckling av	2021	2022	2023
-skatter och statsbidrag	3,8%	2,0%	2,4%
-nettokostnader	3,7%	3,1%	2,5%

Prognosen för utvecklingen av skatteintäkterna följer SKR:s prognos.

Utvecklingen av verksamhetens nettokostnader tangerar nästan skatter och statsbidrag åren 2021 och 2023. År 2022 överstiger nettokostnaderna skatter och statsbidrag. Det innebär att kommunens ekonomi inte är långsiktigt hållbar.

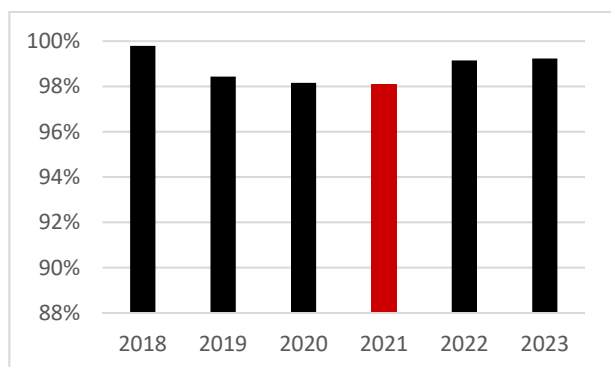
De finansiella kostnaderna ökar till följd av en hög investeringsnivå och kräver allt större andel av skatter och generella statsbidrag.

#### 1.4 Verksamhetens nettodriftkostnader

Verksamhetens driftbudgetamar baserar sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och den budgetberedning som genomförts under 2020. Personalkostnaderna är delvis budgeterade i 2019 års lönenivå, då delar av lönerrevisionen inte var klar när budgeten beslutades. Inför 2021 har 82 mkr avsatts centralt för att täcka ökade kostnader avseende 2020 och 2021 års löneavtal.

Nettokostnader, som andel av skatter och generella statsbidrag, är ett mått som visar hur stor andel av kommunens intäkter som förbrukas av löpande driftverksamhet.

**Diagram: Nettokostnader i % av skatt och generella statsbidrag 2018-2023**



Under 2021 uppgår nettokostnaderna till 98 % av skatter och generella statsbidrag. De kommande två åren motsvarar nettokostnaderna drygt 99 % av utrymmet. Skillnaden upp till 100 % är det utrymme som kan användas till att finansiera räntor (en post som ökar kraftigt under planperioden), amorteringar och för att direktfinansiera investeringar. Det utrymmet är alltså mycket lågt under planperioden.

#### 1.5 Skatteintäkter och utdebiteringar

Det nuvarande skatteutbetalningssystemet innebär att skatteintäkterna kommer att utbetalas i verksamhetsårets pris- och lönenivå. Utbetalning av kommunalskatt och utjämningsbidrag grundas på det senast kända taxeringsutfallet, d.v.s. för 2018, och räknas sedan upp med tre års uppräkningsfaktorer till 2021 års nivå. Kommunalskattemedel som fås är därmed preliminära.

Utbetalning, alternativt återbetalning, av mellanskillnaden mellan den preliminära beräkningen och respektive avräkningstillfälle av kommunalskatt och utjämningsbidrag sker i januari, t.ex. 2020 för inkomståret 2018.

Beräkningen av skatteintäkter baserar sig på prognos från SKR, 2020-10-01. Utdebiteringen är oförändrad, 22:21 kronor, per skattekrona. Prognosen justeras ned med en negativ slutavräkning om - 250 kronor per invånare för 2022-2023.

**Tabell: Budget skatter och generella statsbidrag**

Budget skatter & gen statsbidrag	2021	2022	2023
<b>Skatteintäkter</b>			
Skatteunderlag 2018 Mkr	8 022,2		
Prognos uppräkning 2020	2,00%		
Prognos uppräkning 2021-2023	2,20%	3,52%	3,92%
S:a uppräknat skatteunderlag, Mkr	8 362,6	8 593,5	8 930,4
Utdebitering	22,21%	22,21%	22,21%
<b>S:a skatteinkomst före utjämning, Mkr</b>	<b>1 843,3</b>	1 908,6	1 983,4
<b>Kommunalekonomisk utjämning</b>			
Inkomstutjämning, Mkr	450,3	466,1	484,3
Kostnadsutjämning, Mkr	77,0	76,3	76,9
Regleringsbidrag/avgift, Mkr	118,7	101,0	70,7
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0
<b>S:a generella statsbidrag, Mkr</b>	<b>646,0</b>	643,4	631,9
LSS-utjämning	59,0	59,5	60,0
Fastighetsavgiften	85,9	85,9	85,9
Slutavräkning -250 kr per invånare	0,0	-10,1	-10,1
<b>S:a skatter &amp; bidrag, Mkr</b>	<b>2 634,1</b>	2 687,4	2 751,0

#### 1.6 Investeringar

Investeringsbudgeten omfattar 3 år, 2021-2023, och innehåller sammanlagt 1 499 mkr. Det första året planeras investeringar för 596 mkr, varav 46 % avser fastigheter. I den reviderade investeringsbudgeten för 2020 finns 686 mkr avsatt till investeringar. Under 2019 investerades det för 245 mkr.

I Västra Götaland och Hallands kommuner är snittet för en kommuns investeringsnivå 12 % av nettokostnaderna. För Vänersborgs kommun kan det beräknas till cirka 310 mkr. Då resultatnivån 2021 är budgeterad till 43 mkr kan skattefinansieringsnivån (summan av avskrivningar och årets resultat) beräknas till 141 mkr.

Under planperiodens första år 2021 uppgår investeringsvolymen till 596 mkr, vilket överstiger skattefinansieringsnivån med 451 mkr. Det kan jämföras med de senaste årens bokslut, 2019 och 2018, då kommunen investerade för 245 mkr respektive 248 mkr. År 2022 planerar kommunen att investera för 529 mkr och 2023 för 375 mkr, vilket också är mycket höga nivåer.

Vänersborgs kommun måste ta nya lån för att finansiera investeringsvolymen. I 2021 års finansieringsbudget planerar kommunen att låna 500 mkr. Resten finansieras av resultatet och avskrivningarna samt genom en minskning av rörelsekapitalet. Planerade investeringar 2022 och 2023 beräknas inte heller kunna hanteras inom ramen för skattefinansieringsnivån. I planen för 2023 uppgår kommunens långfristiga lån till 1 615 mkr. Tidsmässiga förskjutningar av investeringar kan förändra bilden mellan enskilda år i planen. Investeringsnivåerna i planen utgör totalram för kommande års investeringsbudgetar.

#### Sammanfattning av investeringsbudgeten

Sammanfattning mkr	2021	2022	2023	S:a
Totalt kommunen	596	529	375	1 499
Fördelning per nämnd				
Barn- och utbildningsnämnden	6	10	13	29
Byggnadsnämnden	1	1	1	2
Kommunstyrelsen	2	5	2	9
Samhällsbyggnadsnämnden	574	504	349	1 427
varav fastighetsinvesteringar	276	297	244	817
varav exploatering	44	49	16	109
Socialnämnden	9	9	9	28

#### Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten för 2021-2023 innehåller fastighetsinvesteringar för 817 mkr, varav 585 mkr till förskolor och skolor, 48 mkr till framtida kök, 36 mkr till ny sessionssal, 30 mkr till särskilda boenden och 28 mkr till idrottsanläggningar. Det blir ett snitt på 272 mkr per år vilket är mycket höga nivåer. Det kan jämföras med boksluten 2019 och 2018 då kommunen investerade 144 mkr respektive 154 mkr i fastigheter.

#### VA-investeringar

VA-investeringar uppgår till totalt 318 mkr under planperioden vilket är en mycket hög ambitionsnivå. Det kan jämföras med bokslut 2019 om 24 mkr. VA-utbyggnaden utefter Vänerkusten fortsätter med Vänersnäs, med en investeringsvolym om 90 mkr. För sanering enligt Blåplan (utbyte av gamla rör) budgeteras 48 mkr. Dessutom kommer 150 mkr att investeras i Holmängens avloppsreningsverk.

#### Exploateringsbudget

Även exploateringsbudgeten är väldigt omfattande, sammanlagt 109 mkr under treårsperioden. Budgeten innehåller exploatering av bostadsområden inom Öxnered/Skaven. En gångtunnel planeras under järnvägen från Holmängen. På Skavenområdet planeras en ny väg och en personbilstunnel. På Trestad center exploateras industrimark.

#### Finansiellt mål:

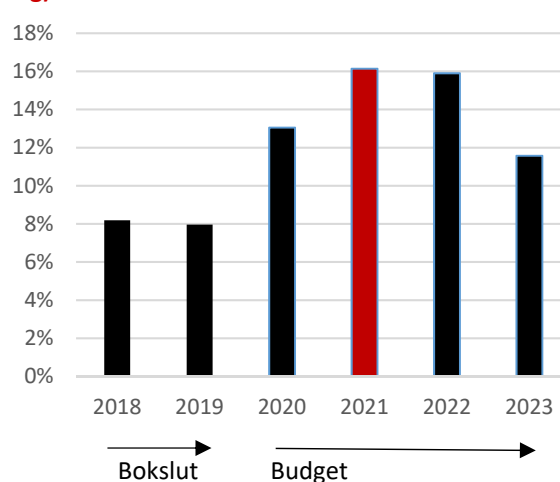
Årets investeringar (exkl VA/renhållning) ska maximalt motsvara 10 % av skatter och generella statsbidrag.

#### Målavstämning:

Målet uppnås inte något av åren 2021-2023.

I bokslut 2019 motsvarade investeringarna 8 % av skatter och generella statsbidrag. I budget 2020 motsvarar investeringarna 13 % för att öka till 16 % i budget 2021 och 2022. För att sjunka till 12 % i budget 2023.

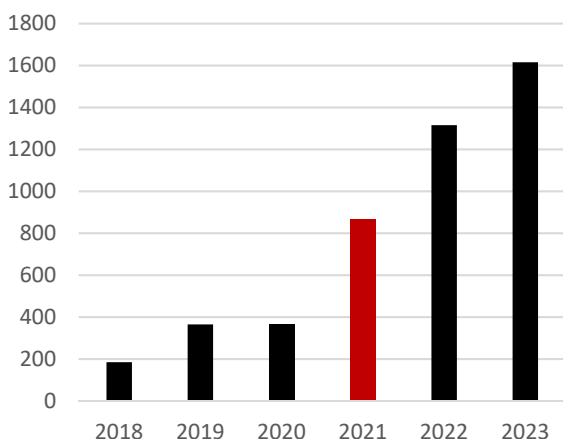
Diagram: Investeringsbudgetens andel av skatter och generella statsbidrag 2018-2023 (exkl. VA och renhållning)



I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning. I kommunens mål exkluderas VA och renhållning. Om nyckeltalet är lägre än 10 % har målet uppnåtts.

Den höga investeringsnivån, i kombination med för låga resultat, gör att nya lån behöver tas för att kunna finansiera de planerade investeringarna för åren 2021-2023.

**Diagram: Låneutveckling 2018-2023**



### 1.7 Soliditet

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel.

**Finansiellt mål:**

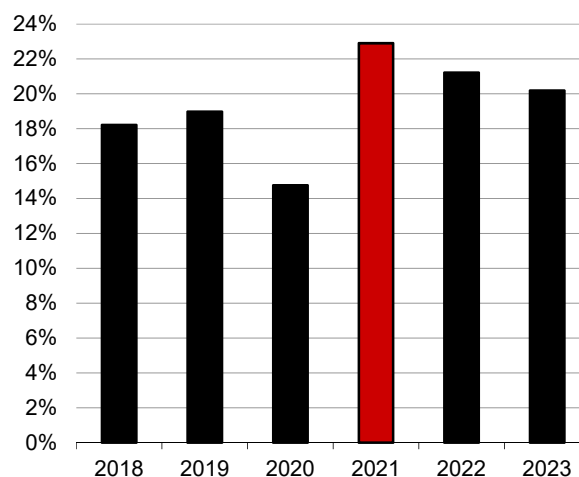
Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska förbättras med 1 % årligen.

**Målavstämning:**

Målet om förbättrad soliditet uppnås 2021.

I bokslut 2019 var soliditeten 19 %. Soliditeten är budgeterad till 15 % år 2020. I budget 2021 stiger soliditeten till 23 %. Åren 2022 och 2023 förväntas soliditeten sjunka till 21 % respektive 20 %. Mycket höga investeringsnivåer i kombination med låga resultat leder till försämrad soliditet.

**Diagram: Soliditet 2018-2023**



## 2. Risk och kontroll

### 2.1 Likviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 % menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit på 200 mkr bör vara minst 50 % av kortfristiga skulder.

**Finansiellt mål:**

Kassalikviditeten bör uppgå till minst 50 %.

**Målavstämning:**

Målet uppnås under planperioden genom ökad upplåning.

Den höga investeringsnivån 2021-2023 kommer att sätta press på kommunens likviditet och förutsätter en omfattande nyupplåning för att en godtagbar betalningsberedskap ska kunna upprättas.

### 2.2 Skulder och förpliktelser

Kommunens låneskuld ökar under planperioden. I budgeten finns upptaget sammanlagt 1 250 mkr i nya lån under 2021-2023. Det innebär att år 2023 har kommunen sammanlagt långfristiga lån om 1 615 mkr.

### 2.3 Pensionskostnader

Pensionskostnaderna har redovisats efter den s.k. blandmodellen och innefattar förutom pensions-skuldens ökning, även utbetalda pensioner. Beräkningen av pensionskostnaderna baserar sig på prognos från kommunens pensionsförvaltare och in-

kluderar löneskatt om 24,26 %. Under den kommande 20-årsperioden kommer kommunens pensionskostnader att öka kraftigt. Av kommunens totala pensionsåtagande på 945 mkr i 2021 års budget är endast 201 mkr avsatta som en skuld i balansräkningen.

#### Pensionsprognos 2021-2023 mkr

	2021	2022	2023
Skuldförändring under året	9	19	7
Avgiftsbestämd ålderspension	79	86	91
Pensionsutbetalningar	73	72	73
S:a verksamhetskostnad	161	177	171
Finansiell skuldökning	3	4	6
S:a totalt	164	180	178

#### 2.4 Känslighetsanalys

Budgeten för 2021-2023 bygger på ett antal antaganden om utveckling av löner, priser och räntor. De största riskerna ligger i att konjunkturen sjunker och att utvecklingen på arbetsmarknaden blir sämre. Nedan görs en känslighetsanalys som visar hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi 2021.

Förändring mkr	2021
Priser/löner 1 %	33 mkr
Räntor 1 %	4 mkr
Skatteintäkter 1 %	19 mkr
Utdebitering 10 öre	8 mkr

## DRIFTBUDGET PER NÄMND OCH ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ

Budget per anslagsbindningsnivå, netto Tkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
<b>BYGGNADSNÄMNDEN</b>	17 186	17 141	17 450
<b>KOMMUNFULLMÄKTIGE</b>	2 423	2 615	2 386
<b>KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND</b>	111 377	108 982	113 141
<b>MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN</b>	9 429	7 391	7 966
<b>REVISION</b>	1 291	1 263	1 181
<b>VALNÄMNDEN</b>	657	644	798
<b>ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN</b>	5 366	5 352	4 836
<b>Summa</b>	<b>147 729</b>	<b>143 388</b>	<b>147 758</b>
<b>BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN</b>			
Nämnd/administration	5 451	5 390	4 527
Förskola/grundskola/särskola	828 847	808 784	797 398
<b>Summa</b>	<b>834 298</b>	<b>814 174</b>	<b>801 925</b>
<b>KOMMUNSTYRELSEN</b>			
Styrelse	37 666	29 956	9 815
Kommunledning	101 276	95 850	87 133
Räddningstjänst/säkerhet	37 927	36 637	35 897
Gymnasieverksamhet	197 908	185 420	180 736
Vuxenutbildning	36 354	36 837	31 180
<b>Summa</b>	<b>411 131</b>	<b>384 700</b>	<b>344 761</b>
<b>SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN</b>			
Skattefinansierad verksamhet:			
Nämnd och adm/gator och vägar/park/tekniska	66 418	64 873	67 144
Fastighetsenhet	9 607	10 225	9 359
Kost-/serviceenheter	1 157	1 133	2 117
<b>Summa skattefinansierad verksamhet</b>	<b>77 182</b>	<b>76 231</b>	<b>78 620</b>
Taxefinansierad verksamhet:			
Renhållningsverk	0	0	37
VA-verk	0	0	4 012
<b>Summa taxefinansierad verksamhet</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>4 049</b>
<b>Summa</b>	<b>77 182</b>	<b>76 231</b>	<b>82 669</b>
<b>SOCIALNÄMNDEN</b>			
Nämnd/administration	45 865	67 401	37 350
Äldreomsorg	490 897	487 582	517 310
Individ- och familjeomsorg	183 651	143 010	175 220
Personligt stöd och omsorg	240 754	240 511	243 308
Arbete, sysselsättning och integration	43 899	57 458	57 384
<b>Summa</b>	<b>1 005 066</b>	<b>995 962</b>	<b>1 030 572</b>
<b>SUMMA NÄMNDVERKSAMHET</b>	<b>2 475 406</b>	<b>2 414 455</b>	<b>2 407 686</b>

## RESULTAT- KASSAFLÖDES- OCH BALANSBUDGET 2021-2023

<i>Resultatbudget, mkr</i>	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Verksamhetens nettodriftskostnader	-2 190	-2 239	-2 325	-2 387	-2 455
Årets pensionskostnader	-152	-161	-161	-177	-171
Avskrivningar	-94	-91	-98	-100	-103
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-2 435</b>	<b>-2 491</b>	<b>-2 584</b>	<b>-2 664</b>	<b>-2 730</b>
Skatteintäkter	1 822	1 861	1 843	1 899	1 973
Generella statsbidrag och utjämning	652	677	791	789	778
<b>Verksamhetens resultat</b>	<b>38</b>	<b>46</b>	<b>50</b>	<b>23</b>	<b>21</b>
Finansiella intäkter	8	4	4	4	4
Fin. uppräknig av pensionsskuld	-4	-6	-3	-4	-6
Övriga finansiella kostnader	-5	-13	-8	-15	-17
S:a finansiella kostnader	-9	-19	-11	-19	-23
<b>Resultat före extraordinära poster</b>	<b>37</b>	<b>31</b>	<b>43</b>	<b>8</b>	<b>2</b>
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
<b>Årets resultat</b>	<b>37</b>	<b>31</b>	<b>43</b>	<b>8</b>	<b>2</b>

<i>Kassaflödesbudget, mkr</i>	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	37	31	43	8	2
Justering för av- och nedskrivningar		91	98	100	103
Justering för gjorda avsättningar		19	-4	12	23
Realisationsvinster förluster					
Justering övriga ej likviditetspåverkande poster	105				
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-11				
Ökning/minskning förråd & varulager	-1				
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-44				
<b>S:a medel från löpande verksamhet</b>	<b>87</b>	<b>141</b>	<b>136</b>	<b>121</b>	<b>128</b>
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl.tillg.	-245	-436	-596	-529	-375
Försäljning av materiella anl.tillg.	6				
Investering i finansiella anl.tillg.	0		0	0	0
Försäljning av finansiella anl.tillg.	0				
Anläggnings- och investeringsbidrag	15				
<b>S:a medel från investeringsverksamhet</b>	<b>-224</b>	<b>-436</b>	<b>-596</b>	<b>-529</b>	<b>-375</b>
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	180	250	500	450	300
Amortering av skuld					
Ökning av långfristiga fordringar	0				
Minskning av långfristiga fordringar	0				
<b>S:a medel från finansieringsverksam.</b>	<b>180</b>	<b>250</b>	<b>500</b>	<b>450</b>	<b>300</b>
<b>Årets kassaflöde</b>	<b>44</b>	<b>-44</b>	<b>41</b>	<b>42</b>	<b>53</b>

<b>Balansbudget, mkr</b>	<b>Bokslut 2019</b>	<b>Budget 2020</b>	<b>Budget 2021</b>	<b>Budget 2022</b>	<b>Budget 2023</b>
Anläggningstillgångar	2 197	2 714	2 956	3 385	3 656
Omsättningstillgångar	353	339	367	409	462
<b>S:a tillgångar</b>	<b>2 550</b>	<b>3 053</b>	<b>3 323</b>	<b>3 794</b>	<b>4 119</b>
Ingående eget kapital	1 249	1 197	1 461	1 505	1 513
Årets resultat	37	31	43	8	2
<b>S:a eget kapital</b>	<b>1 286</b>	<b>1 228</b>	<b>1 505</b>	<b>1 513</b>	<b>1 515</b>
Avsättningar, pensioner	171	287	201	214	237
Övriga avsättningar	15	0	0	0	0
<b>S:a avsättningar</b>	<b>185</b>	<b>287</b>	<b>201</b>	<b>214</b>	<b>237</b>
Långfristiga lån	365	790	865	1 315	1 615
Övriga långfristiga skulder	160	150	158	158	158
Kortfristiga skulder	554	598	595	595	595
<b>S:a skulder</b>	<b>1 079</b>	<b>1 538</b>	<b>1 618</b>	<b>2 068</b>	<b>2 368</b>
<b>Ansvarförbindelse, pensionsskuld</b>	<b>802</b>	<b>688</b>	<b>744</b>	<b>708</b>	<b>683</b>

Kassaflödes- och balansbudget är justerad efter årsprognoser från delårsrapport per augusti 2020.



# Kommunfullmäktiges beslut

## 2020-11-18, § 145

1. Kommunfullmäktige fastställer utdebiteringen under 2021 till 22:21 per skattekrona. Nivån är oförändrad jämfört med 2020.
2. Kommunfullmäktige fastställer vision, övergripande inriktningsmål och förväntade resultat enligt upprättat förslag.
3. Kommunfullmäktige fastställer riktlinjer för god ekonomisk hushållning enligt upprättat förslag på sidan 4.
4. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas tillskott av skattemedel, investerings- och exploateringsplan och övriga direktiv i enlighet med kommunstyrelsens förslag till mål- och resursplan för 2021-2023 och med gemensamt tilläggs- och ändringsyrkande inlämnat av Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna.
5. För budgettäckning av löneavtal avsätts sammanlagt 82 mkr till kommunstyrelsens förfogande. I potten ingår även lönerevision för 2020.
6. Anslagsbindningen avser för driftbudgeten den verksamhetsnivå som anges på sidan 20 och för investerings- och exploateringsplanens projektnivå. Kommunstyrelsen ges delegation att, om nödvändigt under löpande år, justera anslagsbindningsnivån.
7. Framställningar till kommunstyrelsen om anslag eller bidrag i budget för år 2021, för vilka inte uppförts medel i budgetförslaget, eller vilka inte behandlats i särskild ordning, ska inte föranleda vidare åtgärder.
8. Långfristig upplåning kan ske inom fastställd låneram på 865 mkr för 2021 utifrån gällande finanspolicy.



# Barn- och utbildningsnämnden

## 1. Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämndens ansvar framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och utgår från skollagen. Det omfattar verksamheterna förskola, öppen förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundskola.

Barn- och utbildningsförvaltningens ambition är att utifrån helhetsidén, ”Tillsammans gör vi bra bättre”, vara en framgångsrik och effektiv verksamhet som möjliggör att eleverna får bättre resultat och att alla kommer in på gymnasiet där studierna fullföljs.

Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras. Nämnderna ska se till att verksamheternas innehåll och omfattning är anpassade till beslutad budgetram och vid budgetavvikelser ska åtgärder vidtas så att de ekonomiska ramarna hålls.

Nationell statistik (från Kolada, Kommunblad och Skolverket) visar att barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden sedan flera år tillbaka är underfinansierade i förhållande till kommuninvånarnas behov, kommunens resurser och nationella jämförelsetal. Statligt riktade medel har förbättrat finansieringen de senaste åren gällande grundskola.

Betygsresultat och meritvärden i Vänersborg har under lång tid legat under riksnittet. Under de senaste åren har resultaten börjat förbättras.

Några av de utvecklingsprocesser som pågår är:  
- Arbete med det systematiska kvalitetsarbetet ledd av förvaltningschef, verksamhetschefer tillsammans med rektorer för att skapa förutsättningar på varje förskola och grundskola att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att höja resultaten. Det ingår också att arbeta med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) i syfte att höja kompetensen hos pedagoger.



- Revideringar av lokalförsörjningsplaner för att på ett kostnadseffektivt sätt hitta lösningar för organisering av förskola och grundskola.

- Digitalisering för att möta nya lagkrav, utveckla undervisningen, effektivisera handläggningsrutiner och tillgodose behovet av lärverktyg. Arbetet sker i samverkan med IT-avdelningen.

Verksamheterna ska i Samverkan Vänersborg, utifrån sina specifika uppdrag, aktivt samordna stöd och stimulans till varje individ. Barnperspektivet och barns rätt enligt FN:s konvention om barns rättigheter ska ha en särskild tyngd. Syftet är att stärka den enskildes förmåga att forma sitt liv i samverkan med andra för att nå en god livskvalitet.

Samverkan sker mellan barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden, kommunstyrelsen samt deras förvaltningar, Kunskapsförbundet Väst och Regionen (Hälso- och sjukvårdsnämnden Norra och NU-sjukvården).

Det övergripande målet för arbetet inom Samverkan Vänersborg är; Fullföljda studier. Fyra områden är extra prioriterade:

1. Fullföljda studier och ökad skolnärvaro
2. Integration och social inkludering
3. Första linjen
4. Barn och ungas psykiska hälsa

# Barn- och utbildningsnämnden

## Nyckeltal

Antal barn och elever	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
<b>Förskola och pedagogisk omsorg</b>			
Totalt antal placeringar 1-5 år	2 184	2 234	2 125
varav andel i enskild regi %	15	18	16
Nyttjandegrad %	93	92	92
<b>Fritidshem och pedagogisk omsorg</b>			
Totalt antal barn 6-13 år	1 871	2 056	1 881
varav andel i enskild regi %	15	15	15
Nyttjandegrad %	54	57	55
<b>Grundskola F-9</b>			
Totalt antal elever	4 972	5 095	4 926
varav andel i enskild regi %	11	11	11
varav Grundsärskola	53	49	48

Antal barn och elever 2021 är beräknat som ett genomsnitt under året utifrån befolkningsprognoser framtagna av kommunstyrelseförvaltningen.

## 2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Barn- och utbildningsnämnden arbetar med de förväntade resultaten utifrån tre fokusområden; Elevers resultat ska förbättras (1), Den sociala inkluderingen ska öka (2) samt Organisationen ska vara dynamisk (3).

**Inriktningsmål:** I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

**Förväntade resultat:**

- Andelen barn inskrivna i förskolan ökar (2)
- Andelen barn och elever som upplever trygghet i lärandemiljön ökar (2)

**Inriktningsmål:** Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

**Förväntade resultat:**

- Andelen barn i förskolan som tar del av en undervisning av hög kvalitet ökar (1)
- Andelen elever som når kunskapskravet i årskurs 1 ökar (1)
- Andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till yrkesprogram ökar (1)
- Andelen elever i årskurs 7-9 med mer än 25 % frånvaro minskar (1)

**Inriktningsmål:** Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

**Förväntade resultat:**

- Andelen barn och elever som upplever delaktighet i undervisningen och tar ansvar i miljö- och hållbarhetsfrågor ökar (2)

**Inriktningsmål:** Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

**Förväntade resultat:**

- Vårdnadshavare upplever att kommunikationsplattformen skapar förutsättningar för vårdnadshavare att vara delaktiga i sitt barns utbildning (3)

**Inriktningsmål:** Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

**Förväntade resultat:**

- Fler medarbetare upplever hållbart, kommunikativt och modigt ledarskap (3)

## 3. Ekonomiska resurser

### 3.1 Driftbudget

#### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes barn- och utbildningsnämndens budgetram 2021 till 819 092 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 4 514 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 544 tkr. Nämndens andel av budgeten för kommunens lokalsamordnare, 140 tkr, omfördelades till kommunstyrelsen. De 15 000 tkr som nämnden fick i tilläggsanslag i budget 2020 är ramhöjande från budget 2021.

#### Barn- och utbildningsnämndens förslag:

Barn- och utbildningsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Budgetförslaget utgår från att de 2 600 tkr som finns i kommunstyrelsens förfogandeanslag, för ökade kostnader för köpta måltider från samhällsbyggnadsnämnden, tillförs barn- och utbildningsnämnden.

Förvaltningen redovisar 12 900 tkr i behov utöver ram och anger åtgärder med konsekvensbeskrivningar för motsvarande summa. Obalansen avser ökade kostnader för fler barn och elever 7 700 tkr,

# Barn- och utbildningsnämnden

ökade lokalkostnader med 6 500 tkr och lägre hyreskostnader på grund av uppsagda lokaler på 1 300 tkr, netto 6 400 tkr i ökade kostnader.

Nämnden föreslår följande åtgärder för att nå budgetramen: Förskolan Lanternan med hel-, kvälls- och nattomsorg stängs (3 800 tkr). Förskolor och fritidshem minskar öppethållandet med en timma om dagen (2 900 tkr). Samverkansinsatser med kultur- och fritidsförvaltningen avslutas (1 900 tkr). Omorganisation av verksamhet inom fritidshem och grundskola (1 600 tkr). Fria skolkort tas bort (300 tkr). Minskad budget till verksamheten (2 400 tkr).

Nämnden påpekar att ramanpassningsåtgärder kan leda till minskade statsbidrag om cirka 36 200 tkr. Tidigare riktade statsbidrag kommer eventuellt i framtiden att ingå i de generella statsbidragen och vara en del i kommunens totalt tilldelade ram. När detta sker förutsätter barn- och utbildningsnämnden att dessa medel tillförs nämndens ram.

Statsbidragen från Migrationsverket minskar under 2021 med ytterligare 6 000 tkr (från prognostiserat bidrag om 9 000 tkr för 2020 till 3 000 tkr för 2021). 6 000 tkr motsvarar ca 12 heltidstjänster.

## Kommunfullmäktiges beslut:

Barn- och utbildningsnämnden tillförs 5 200 tkr, för ökade hyreskostnader som följer av investeringar i bland annat Silvertärnan 7-9/Idrottsgatan 7, samt för ökade kostnader för hyresbidrag till externa verksamheter.

Nämndens ram justeras ned med 2 685 tkr, då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 12 690 tkr för 2020 års lönerrevision.

Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att, tillsammans med kultur- och fritidsnämnden, ta fram en uppdaterad överenskommelse kring de lokaler som nyttjas gemensamt.

Eventuella förändringar i grundskolestrukturen ska lyftas till kommunfullmäktige för beslut.

Barnomsorg på helger, kvällar och nätter ska även fortsättningsvis tillgodoseas.

Nämnden har att ansöka om ytterligare medel, högst 3 000 tkr tillfälligt under 2021 ur kommunstyrelsens förfogandeanslag, för insatser för barn i behov av särskilt stöd. Resultatet av insatserna ska fortlöpande utvärderas och återrapportering ska ske till kommunstyrelsen i samband med delårsrapporter och bokslut.

## Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgetram 2021 till 834 298 tkr.

### Resultaträkning, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Statsbidrag	76,0	80,2	102,9
Övriga intäkter	39,6	38,8	37,3
<b>Summa intäkter</b>	<b>115,6</b>	<b>119,0</b>	<b>140,2</b>
Personalkostnader	587,3	580,0	602,9
Omkostnader	360,1	350,6	336,6
Ränta och avskrivningar	2,5	2,6	2,6
<b>Summa kostnader</b>	<b>949,9</b>	<b>933,2</b>	<b>942,1</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>834,3</b>	<b>814,2</b>	<b>801,9</b>

Budget 2020 avser MRP 2020

### Budget per anslagsbindningsnivå, mkr

Anslagsbindning Mkr	Netto 2021	Intäkt 2021	Kostnad 2021
Nämnd/nämndsadm.	5,4		5,4
Barnomsorg/grundskola/ grundskola	828,9	115,6	944,5
<b>Summa</b>	<b>834,3</b>	<b>115,6</b>	<b>949,9</b>

## 3.2 Investeringsbudget

### Inventarier

Investeringsbudget för inventarier avser till största delen arbetsmiljöåtgärder samt inköp av möbler och utrustning till nya lokaler. Finansiering sker inom budgetram.

### Fastighetsinvesteringar

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter har ett stort behov av fastighetsinvesteringar och nya lokaler för ett utökat barn- och elevantal utifrån gjorda befolkningsprognoser. Finansiering av den ökade driften kan till en mindre del täckas av att vissa externt hyrda lokaler avvecklas, men den största delen av ökade driftkostnader kan inte finansieras inom nuvarande budgetram. Ökade lokalkostnader 2021 uppgår till 6 500 tkr och då täcks 1 300 tkr i minskade kostnader på grund av uppsagda lokaler.

# Byggnadsnämnden

## 1. Verksamhetsbeskrivning

Byggnadsnämnden beslutar om tillstånd att bygga och riva, tillstånd till större markarbeten samt förhandsbesked om möjligheten att få bygglov. Nämnden ansvarar för dispensprövningar, tillsyn av strandskyddet, den kommunala lantmäteriverksamheten, mätning, kartframställning och utveckling av geodata. Byggnadsnämnden ansvarar också för detaljplanering och områdesbestämmelser. Den översiktliga fysiska planeringen fullgörs av miljö- och byggnadsförvaltningen på uppdrag av kommunstyrelsen. Byggnadsnämnden ska vidare ta de initiativ som behövs beträffande planläggning och fastighetsbildning, samt vara vägledande i frågor om byggande.

### Nyckeltal

	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
Bygglov			
Handläggningstid	6 veckor	6 veckor	6 veckor

## 2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

*Inriktningsmål:* I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

*Förväntade resultat:* Alla detaljplaner ska tillgodose barnperspektivet.

*Inriktningsmål:* Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

*Förväntade resultat:* Nöjd kund-index (INSIKT) bygglov ska öka till minst index 70.

*Inriktningsmål:* Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

*Förväntade resultat:* Andelen bostäder i kollektivtrafikhärläge ska öka.

*Inriktningsmål:* Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

*Förväntade resultat:* Genomsnittlig handläggningstid för bygglov (enligt PBL) ska vara mindre än 6 veckor.

*Inriktningsmål:* Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

*Förväntade resultat:* Förvaltningens sjukfrånvaro ska bibehållas låg och uppgå till högst 5 procent.



## 3. Ekonomiska resurser

### 3.1 Driftbudget

#### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgetram 2021 till 17 038 tkr. Jämfört med budget 2020 minskades ramen med 103 tkr i inflationsjustering.

#### Byggnadsnämndens förslag:

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Ökade kostnader kan täckas med ökade intäkter. Nämnden föreslår reviderad plan- och bygglovstaxa i särskilt ärende.

#### Kommunfullmäktiges beslut:

Nämndens ram justeras ned med 95 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 243 tkr för 2020 års lönerrevision.

#### Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgetram 2021 till 17 186 tkr.

### Resultaträkning, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Statsbidrag	0,2	0,2	0,4
Övriga intäkter	12,4	12,3	11,0
<b>Summa intäkter</b>	<b>12,6</b>	<b>12,5</b>	<b>11,4</b>
Personalkostnader	22,8	22,6	21,4
Omkostnader	6,4	6,4	6,7
Avskrivningar/internränta	0,6	0,6	0,7
<b>Summa kostnader</b>	<b>29,8</b>	<b>29,6</b>	<b>28,8</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>17,2</b>	<b>17,1</b>	<b>17,4</b>

### 3.2 Investeringsbudget

Byggnadsnämndens investeringar avser inventarier och finansieras inom ram.

# Kommunfullmäktige

## 1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter och är kommunens beslutande organ. Fullmäktige fastställer budget och övriga övergripande program för den kommunala verksamheten och beslutar även i övriga ärenden av större vikt.

Under kommunfullmäktige finns valberedningen, som förbereder fullmäktiges val, samt demokrati-beredningen som arbetar med former för medborgarnas delaktighet, utvecklar det politiska ledarskapet och förnyelse av den kommunala demokratin.



## 2. Ekonomiska resurser

### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgetram 2021 till 2 283 tkr. Jämfört med budget 2020 utökades ramen med 18 tkr i inflationskompensation. Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-18 att överföra budgeten för minnesgåvor (till anställda och förtroendevalda) om 350 tkr till kommunstyrelsen. För 2021 justeras ramen enligt kommunfullmäktiges beslut.

### Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktiges budgetram utökas med 40 tkr för 2020 års lönerrevision och 100 tkr till webbsändningar med mera.

**Kommunfullmäktiges budgetram fastställs till 2 423 tkr i budget 2021.**

### Resultaträkning, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Personalkostnader	1,6	1,7	1,3
Omkostnader	0,7	0,9	1,1
<b>Summa kostnader</b>	<b>2,3</b>	<b>2,6</b>	<b>2,4</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>2,3</b>	<b>2,6</b>	<b>2,4</b>

Mandatfördelning under perioderna:	2007/2010	2011/2014	2015/2018	2019/2022
Socialdemokraterna	21	12	14	14
Moderaterna	9	13	10	9
Sverigedemokraterna	0	2	6	9
Vänsterpartiet	4	8	6	5
Centerpartiet	5	3	4	4
Kristdemokraterna	4	2	2	3
Liberalerna	4	5	3	3
Medborgarpartiet	0	2	2	2
Miljöpartiet de gröna	2	4	4	2
Folkviljan	2	0	0	0
<b>TOTALT</b>	<b>51</b>	<b>51</b>	<b>51</b>	<b>51</b>

# Kommunstyrelsen

## 1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder, planerar och samordnar kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens mark- och bostadspolitik, energiplanering, kollektivtrafik samt kontakter med näringslivet. Inom kommunstyrelsen verkar ett arbetsutskott, ett personal- och förhandlingsutskott och ett konsumentutskott.

Kommunstyrelsen ansvarar för gymnasie- och vuxenutbildningsfrågor och ger bidrag till Kunskapsförbundet Väst. Kommunstyrelsen ansvarar också för räddningstjänsten och ger bidrag till NÄRF.

Kommunstyrelsen biträds av kommundirektör, kommunkontoret, ekonomikontoret, personalkontoret och IT-kontoret.

## 2. Förväntade resultat

*Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.*

*Inriktningsmål:* I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

*Förväntat resultat:*

- Andelen invånare som når egen försörjning ska öka.

*Inriktningsmål:* Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

*Förväntade resultat:*

- Barn och elevers upplevda trygghet i skolan ska öka.
- Förvaltningarna upplever en ökad samordning och styrning i arbetet med barnperspektivet/barnkonventionen.

*Inriktningsmål:* Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

*Förväntade resultat:*

- Återanvändning av kommunala möbler ökar.
- Kommunanställdas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka.
- Invånarnas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka.

*Inriktningsmål:* Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

*Förväntade resultat:*

- Näringslivet upplever ett förbättrat samarbetsklimat och en förbättrad service från kommunen.
- Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka.
- Fler företag etablerar sig i kommunen.

*Inriktningsmål:* Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

*Förväntade resultat:*

- Styrning och samordning av kommunens övergripande arbete med digitalisering ska öka.
- Ökad digitalisering av manuella arbetsmoment.
- Nöjd medborgar-index kring bemötande och tillgänglighet ska öka.

*Inriktningsmål:* Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

*Förväntade resultat:*

- Sjukfrånvaron ska minska till nivå med riksnitt för kommunalt anställda.
- Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka.



## 3. Ekonomiska resurser

### 3.1 Driftbudget

#### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgetram 2021 till 403 650 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 5 999 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 72 tkr. Gymnasie/vuxverksamheten förstärktes med 8 000 tkr. Komvux ettårsanslag

# Kommunstyrelsen

om 4 500 tkr i budget 2020 är ramhöjande från budget 2021. Det finansieras genom minskat förfogandeanslag.

I budget 2020 överfördes 15 000 tkr tillfälligt till barn- och utbildningsnämnden från kommunstyrelsens förfogandeanslag. Från och med budget 2021 är de 15 000 tkr ett ramhöjande anslag till barn- och utbildningsnämnden och de finansieras ur kommunstyrelsens förfogandeanslag.

Räddningstjänstens budget utökades med 160 tkr, då det generella statsbidraget tillförts motsvarande. Kommunen får ett utökat åtagande om övergripande ledning. Kommunfullmäktige beslutade 2019-09-18 att överföra ansvaret och budgeten om 350 tkr för minnesgåvor (till anställda och förtroendevalda) till kommunstyrelsen. För 2021 justerades ramen enligt kommunfullmäktiges beslut.

Ansvar och budget om 990 tkr, för verksamhetsbidraget till Stiftelsen Bergagården, överfördes från kultur- och fritidsnämnden till kommunstyrelsen och dessutom tillfördes 20 tkr i inflationskompensation.

Då ansvaret för tillgänglighetsdatabasen flyttas från samhällsbyggnadsnämnden till kommunstyrelsen överfördes budget om 60 tkr. Kommunens tjänst som lokalsamordnare har flyttats till kommunstyrelsen. Därför omfördelades budget om 700 tkr från tidigare finansierande nämnder.

Till kommunstyrelsens förfogande avsattes 2 600 tkr, för att finansiera tidigare års ökade kostnader för samhällsbyggnadsförvaltningens produktion av kost till barn- och utbildningsförvaltningen. Medlen kan överföras till barn- och utbildningsnämnden, under förutsättning att framtida prisförändringar, kan finansieras i dialog mellan barn- och utbildningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen.

I enlighet med tidigare beslut avsätts ur kommunstyrelsens förfogandeanslag 2 200 tkr till Wargön Innovation, 251 tkr till remöblerverksamhet och 150 tkr i verksamhetsbidrag till funktionsrätt.

## Kommunfullmäktiges beslut:

Av de 8 000 tkr, som tillfördes gymnasiet/vuxenverksamheten i anvisningarna, fördelas 6 000 tkr till gymnasiet och 2 000 tkr till förfogandeanslaget.

Inom ramen för förfogandeanslaget öronmärks 3 000 tkr till socialt förebyggande och trygghetskapande insatser, kopplade till kommunens inriktningsmål, målen som handlar om jämställda och jämlika förutsättningar samt fullföljda studier. Efter dessa beslut återstår 15 418 tkr i ospecificerat förfogandeanslag i budget 2021.

Kommunstyrelsens förfogandeanslag utökas med 3 000 tkr tillfälligt under 2021 med koppling till inriktningsmålet om att fler barn och unga uppnår bättre skolresultat. Barn- och utbildningsnämnden har att ansöka om dessa medel i sitt arbete för barn i behov av särskilt stöd. Nämnden ska fortlöpande utvärdera insatserna och återrapportering ska ske i samband med delårsrapporter och bokslut.

Kommunstyrelsens ram justeras ned med 243 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 4 724 tkr för 2020 års lönerevision.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att starta en genomlysning av framtidens skola i Vänersborgs kommun.

## Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2021 till 411 131 tkr.

### Resultaträkning, mkr

Resultaträkning mkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Statsbidrag	4,9	4,9	11,1
Övriga intäkter	54,3	52,2	55,1
<b>Summa intäkter</b>	<b>59,2</b>	<b>57,1</b>	<b>66,2</b>
Personalkostnader	75,9	70,5	66,3
Omkostnader	391,9	368,7	342,7
Avskrivning/internränta	2,5	2,6	2,0
<b>Summa kostnader</b>	<b>470,3</b>	<b>441,8</b>	<b>411,0</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>411,1</b>	<b>384,7</b>	<b>344,8</b>



# Kommunstyrelsen

## Budget per anslagsbindningsnivå, mkr

Anslagsbindning mkr	Netto 2021	Intäkt 2021	Kostnad 2021
Styrelse	37,7	0,0	37,7
Kommunledning	101,2	55,0	156,2
Räddningstjänst/Säkerhet	37,9	3,7	41,6
Gymnasieverksamhet	197,9	0,5	198,4
Vuxenutbildning	36,3	0,0	36,3
<b>Summa</b>	<b>411,1</b>	<b>59,2</b>	<b>470,3</b>

## 3.2 Investeringsbudget

### Inventarier

Till utbyggnad av IT/datanät budgeteras 1 000 tkr årligen. Vart femte år är behovet större. För 2022 budgeteras 4 000 tkr.

Hemsidan, liksom intranätet behöver uppgraderas vart fjäre år. År 2021 budgeteras 500 tkr för intranätet. Till inventarier budgeteras 600 tkr.

E-arkivet, som är ett samprojekt med Fyrbodals kommun, beräknas kosta sammanlagt 1 500 tkr. 2019 och 2020 avsattes 700 tkr respektive 500 tkr. Det återstår 300 tkr för 2021.

Driftkostnaderna, som följer av investeringarna, finansieras inom respektive verksamhets budgetram.

# Kultur- och fritidsnämnden

## 1. Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige. Det omfattar arena- och fritidsverksamhet, bibliotek, evenemang och evenemangsutveckling, fornvård, föreningsbidrag, konsthall, kultur-, musik- och ungdomsverksamhet. Nämnden har också huvudmannskap för Vänersborgs museum.

### 1. Nyckeltal

Bibliotek och kultur	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
<b>Bibliotek</b>			
- antal utlånade media	180 000	180 000	173 525
<b>Huvudbiblioteket</b>			
- antal besökande	145 000	185 000	141 931

Musikskola	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
Antal elever i aktivitet	1 500	1 550	1 424
- varav flickor i %	60	60	70
- varav pojkar i %	40	40	30

Avser den frivilliga verksamheten.

Öppen ungdomsverksamhet	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
Öppet antal kvällar/år**	600	350	630
Antal besökare	30 000	19 000	33 730
- varav flickor i %	40	40	35
- varav pojkar i %	60	60	65

\*\* Avser det sammanslagna utfallet för alla enheter (tre stycken år 2019).

## 2. Förväntade resultat

*Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.*

*Inriktningsmål:* I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

*Förväntade resultat:*

- Andelen deltagare från underrepresenterade grupper ska öka.
- Ökad geografisk spridning av utbudet.
- Ökad tillgänglighet till trygga mötesplatser.
- Ökad följsamhet kring 1%-regeln för kommunal konst och offentlig gestaltning.

*Inriktningsmål:* Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

*Förväntade resultat:*

- Ökade inslag av musik och estetiska läroprocesser i verksamheter riktade till barn och unga.
- Öka antalet kulturaktiviteter på fritidsgårdarna i anslutning till skoldagen.

*Inriktningsmål:* Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

*Förväntat resultat:* Andelen miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska öka.

*Inriktningsmål:* Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

*Förväntat resultat:* Ökad digital service i nämndens verksamheter.

*Inriktningsmål:* Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

*Förväntat resultat:* Fler medarbetare ska uppleva ett mer hållbart arbetsliv.

## 3. Ekonomiska resurser

### 3.1 Driftbudget

#### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2021 till 109 082 tkr. Jämfört med budget 2020 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökade ramen med 1 000 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 160 tkr. Nämndens andel av budgeten för kommunens lokalsamordnare, 70 tkr, omfördelades till kommunstyrelsen. Ansvar och budget om 990 tkr för verksamhetsbidraget till Stiftelsen Bergagården överfördes till kommunstyrelsen.

#### Kultur- och fritidsnämndens förslag:

Kultur- och fritidsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämnden hänvisar till delar av förvaltningens åtgärdsförslag med konsekvensbeskrivning som omfattar sammanlagt 3 834 tkr. Förvaltningen har också fått i uppdrag att ta fram ytterligare förslag till åtgärder.

Förvaltningen beskriver svårigheter att finansiera kommande hyreshöjningar till följd av de fastig-

# Kultur- och fritidsnämnden

hetsinvesteringar som beräknas klara under 2020 och 2021 (40\*20 hall, Fotbollens hus och ishallen). Ytterligare lokaler diskuteras såsom ny fritidsgård, utveckling i och kring Huvudnäs aula och biblioteket.

## Kommunfullmäktiges beslut:

Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 1 300 tkr för ökade hyreskostnader som följer av investeringar i Fotbollens hus, Ishallen och 40\*20-hallen. Ytterligare 1 700 tkr tillförs för kostnader för bibehållen måluppfyllelse.

Nämndens ram justeras ned med 1 476 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 771 tkr för 2020 års lönerrevision.

Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att, tillsammans med barn- och utbildningsnämnden, ta fram en uppdaterad överenskommelse kring de lokaler som nyttjas gemensamt.

**Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2021 till 111 377 tkr.**

## Resultaträkning, mkr

Resultaträkning	Budget	Budget	Bokslut
Mkr	2021	2020	2019
Statsbidrag	3,3	3,3	8,1
Övriga intäkter	20,2	19,7	19,3
<b>Summa intäkter</b>	<b>23,5</b>	<b>23,0</b>	<b>27,5</b>
Personalkostnader	56,5	55,7	58,6
Omkostnader	78,3	74,7	80,5
Avskrivning/Internränta	0,1	1,6	1,5
<b>Summa kostnader</b>	<b>134,9</b>	<b>132,0</b>	<b>140,6</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>111,4</b>	<b>109,0</b>	<b>113,1</b>

## 3.2 Investeringsbudget

### Inventarier

Investeringar avser inventarier och maskiner. Kapitalkostnad till följd av investeringen ska täckas inom befintlig budget.

För 2021 begärs utökad budget för investering i inventarier för framtidens bibliotek om 2 mkr. Effekt

i form av ökad kapitalkostnad tas upp i arbetet med MRP 2022.

### Fastighetsinvesteringar

På grund av det rådande ekonomiska läget för kultur- och fritidsnämnden, har nämnden beslutat att inte lämna några förslag på fastighetsinvesteringar under perioden. Det finns dock ett mycket stort behov av åtgärder i de fastigheter som kultur- och fritidsnämnden hyr av samhällsbyggnadsnämnden. Behoven avser främst arbetsmiljökrav och myndighetskrav. Ökad kostnad, till följd av sådana investeringar, kan inte täckas inom befintlig budget som är gällande förutsättning. Tidigare planerade investeringar i Sportcentrum B-hus skjuts därför upp till dess ekonomiska förutsättningar finns.

Det finns också ett stort behov av en tillgänglig och ändamålsenlig scen för musik. Utveckling och investering i och kring Huvudnäs aula ses som ett möjligt alternativ för att skapa detta. Möjligheter till samverkan finns, men det kräver kommunalt engagemang och finansiering.

Fritidsgården på Torpaområdet bedrivs i samverkan med barn- och utbildningsnämnden. Den tilläggsbudget som kultur- och fritidsnämnden fick 2020 för fortsatt fritidsgårdsverksamhet på Torpaområdet, avser främst personalkostnader och förutsätter en fortsatt samverkan med barn- och utbildningsnämnden vad gäller lokal för verksamheten. Om ett behov av ny lokal för fritidsgårdsverksamheten skulle uppstå får detta hanteras i samverkan mellan barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden.



# Miljö- och hälsoskyddsnämnden

## 1. Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har kommunens uppdrag att arbeta för efterlevnad av de lagar och förordningar som rör miljö- och hälsoskydd, avlopp, livsmedel, tobak, strålskydd, animaliska biprodukter och naturvård.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens insatser styrs till stor del av inkommande ärenden såsom anmälningar, klagomål, ansökningar och remisser. I nämndens verksamhet ingår också deltagande i utvecklingsarbete och framtagande av översikt- och detaljplaner, program och andra övergripande dokument. Nämnden driver och deltar i olika projekt som ofta är förvaltningsöverskridande.

## 2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

*Inriktningsmål:* Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

*Förväntade resultat:*

- Andelen registreringar av nya livsmedelsanläggningar som sker via e-blankett ska öka.
- Nöjd-kundindex hos företagare ska uppgå till minst index 75.

*Inriktningsmål:* Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

*Förväntade resultat:*

- Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade markområden ska öka.
- Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka och målsättningen är att uppnå 100 %.

*Inriktningsmål:* Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

*Förväntade resultat:*

- Fler tillståndssökande av enskilda avlopp är nöjda med förvaltningens service.
- Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka och målsättningen är att uppnå 100 %.

*Inriktningsmål:* Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

*Förväntade resultat:*

- Förvaltningens sjukfrånvaro ska bibehållas låg och uppgå till högst 5 %.



## 3. Ekonomiska resurser

### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2021 till 7 831 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationsjusteringen minskade ramen med 60 tkr. Nämnden fick en ramhöjning om 500 tkr för höjd hyra i kommunhuset efter ombyggnaden.

### Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens åtgärdsförslag med konsekvensbeskrivning omfattar sammanlagt 1 921 tkr. Det innebär att nämndens ärendehanteringssystem inte byts ut och att personalstyrkan inte utökas enligt behov.

Nämnden föreslår indexjustering av taxor, från 1 januari 2021, i särskilt ärende. Taxehöjningarna beräknas ge sammanlagt 121 tkr i ökade intäkter.

### Kommunfullmäktiges beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram utökas med 1 000 tkr till nytt ärendehanteringssystem och till personalförstärkning.

Nämndens ram justeras ned med 40 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 138 tkr för 2020 års lönerrevision.

Nämnden tilldelas 500 tkr i tillfälligt anslag under 2021 för att komma ikapp med fakturerad men ännu ej utförd tillsyn och kontroll.

**Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2021 till 9 429 tkr.**

### Resultaträkning, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	4,8	4,7	4,1
<b>Summa intäkter</b>	<b>4,8</b>	<b>4,7</b>	<b>4,1</b>
Personalkostnader	10,7	10,6	10,2
Omkostnader	3,5	1,5	1,9
Avskrivningar/internränta	0,0	0,0	0,0
<b>Summa kostnader</b>	<b>14,2</b>	<b>12,1</b>	<b>12,1</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>9,4</b>	<b>7,4</b>	<b>8,0</b>

# Revision och Valnämnd

## Revisionen

### 1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen granska kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet. Revisorerna ska pröva om verksamheten utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De ska granska om räkenskaperna är rättvisande och nämndernas kontroll är tillräcklig. Revisorerna har i uppgift att följa om kommunstyrelsens och nämnders beslut överensstämmer med för verksamheten gällande bestämmelser.

### 2. Ekonomiska resurser

#### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2021 till 1 278 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 15 tkr.

#### Kommunfullmäktiges beslut:

Revisionens budgetram tillförs 13 tkr för 2020 års lönerevision.

**Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2020 till 1 291 tkr.**

#### Resultaträkning revisionen, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Personalkostnader	0,4	0,5	0,4
Omkostnader	0,9	0,8	0,8
<b>Summa kostnader</b>	<b>1,3</b>	<b>1,3</b>	<b>1,2</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>1,3</b>	<b>1,3</b>	<b>1,2</b>

## Valnämnden

### 1. Verksamhetsbeskrivning

Valnämnden har tre ledamöter (och tre ersättare). Nämnden svarar för genomförandet av allmänna val.

### 2. Ekonomiska resurser

#### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2021 till 655 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 11 tkr.

#### Kommunfullmäktiges beslut:

Budgetramen tillförs 2 tkr för 2020 års lönerevision.

**Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2021 till 657 tkr.**

#### Resultaträkning valnämnden, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Statsbidrag	0,0	0,0	0,9
<b>Summa intäkter</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,9</b>
Personalkostnader	0,7	0,6	1,2
Omkostnader	0,0	0,0	0,5
<b>Summa kostnader</b>	<b>0,7</b>	<b>0,6</b>	<b>1,7</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>0,7</b>	<b>0,6</b>	<b>0,8</b>



# Samhällsbyggnadsnämnden

## 1. Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens tekniska förvaltning och består av gatuenhet, fastighet och serviceenhet, enhet för projektering och utförande av anläggningsarbeten, va-verk samt renhållningsverk. Förutom detta finns intern service, måltidsproduktion till skolor, förskolor och socialförvaltningens boenden. Vidare handhas lokalvård, tryckeri, verksamhetsvaktmästeri, reception, konferensservice och bilpool.

### Nyckeltal

Fastigheter och Kost och service	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
<b>Verksamhetsfastigheter</b>			
Skolor och förskolor, yta kvm	105 891	99 979	105 891
Omsorgsfastigheter, yta kvm	14 226	14 226	14 226
Övriga, yta kvm	83 271	82 356	81 806
Fastighetsunderhåll kr/kvm	84	82	198
<b>Kost och service</b>			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 350	1 319	1 440
Städyta kvm per dag	105 000	75 000	99 000

## 2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

**Inriktningsmål:** I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

**Förväntade resultat:**

- Mer tillgänglighetsanpassning i kommunen.
- Fler trygga möjligheter till fritidsaktiviteter utomhus för barn och ungdomar i kommunen.

**Inriktningsmål:** Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

**Förväntade resultat:**

- Fler barn upplever att vägen till och från skolan är trygg.

**Inriktningsmål:** Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

**Förväntade resultat:**

- Minska avfallet/svinnet i förvaltningens verksamheter och kommunen i stort.
- 70 % av förvaltningens drivmedel ska vara fossilfritt.
- Öka kostenhetens andel av inköp av livsmedel med minskad klimatpåverkan.
- Öka återbruket av produkter och material.

**Inriktningsmål:** Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

**Förväntade resultat:**

- Fler utvecklade arbetsprocesser.
- Resultatet i SCB:s mätning *Nöjdhet besök vid återvinningscentral, andel (%)*, ska uppgå i nivå med riksnitt.

**Inriktningsmål:** Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

**Förväntade resultat:**

- Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till 5 % eller lägre.
- Andelen anställda på förvaltningen som upplever att de har möjlighet att utvecklas och lära nytt i sitt dagliga arbete ska öka till 80 %.



## 3. Ekonomiska resurser

### 3.1 Driftbudget

#### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2021 till 76 274 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 229 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 24 tkr. Gatuenheten tillfördes 200 tkr för utökad kapitaltjänstkostnad kopplad till komponentredovisningen. Nämndens andel av budgeten för kommunens lokalsamordnare, 350 tkr, omfördelades till kommunstyrelsen. Ansvar och budget om 60 tkr för tillgänglighetsdatabasen överfördes till kommunstyrelsen.

#### Samhällsbyggnadsnämndens förslag:

Samhällsbyggnadsnämnden begär 1 300 tkr i utökad budgetram för kapitalkostnader som följer av investering i GC-tunnel vid Holmängen, rondell vid Nabbensberg samt ökade gatuinvesteringar i samband med VA-sanering.

# Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kostnaden för tjänsten som lokalsamordnare, som flyttats från samhällsbyggnadsförvaltningen till kommunstyrelseförvaltningen, ska fördelas lika mellan berörda nämnder. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att anslagsbindningsnivån för kost- och serviceenhet delas och att serviceenheten flyttas till anslagsbindningsnivån fastighet och service.

Nämnden föreslår taxeökningar i särskilda ärenden. VA-taxans brukningsavgifter föreslås höjas med 10 % (2020 höjdes taxan med 10 %) och anläggningsavgifter med 5 % (2020 höjdes taxan med 5 %). Renhållningstaxan föreslås höjas med 6 % (2020 höjdes taxan med 5 %).

## Kommunfullmäktiges beslut:

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram utökas med 1 300 tkr. Det avser kapitalkostnader för GC-tunnel vid Holmängen och rondell vid Nabbensberg samt för ökade gatuinvesteringar i samband med VA-saneringar. Nämndens ram justeras ned med 474 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 81 tkr för 2020 års lönerrevision.

## Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2021 till 77 182 tkr.

### Resultaträkning, mkr Skattefinansierad verksamhet

Resultaträkning	Budget	Budget	Bokslut
Mkr	2021	2020	2019
Statsbidrag	3,9	5,8	5,1
Övriga intäkter	333,6	331,4	362,8
<b>Summa intäkter</b>	<b>337,5</b>	<b>337,2</b>	<b>367,9</b>
Personalkostnader	129,6	143,7	137,5
Omkostnader	203,9	184,1	223,9
Ränta	12,4	18,1	18,1
Avskrivningar	68,9	67,6	67,0
<b>Summa kostnader</b>	<b>414,7</b>	<b>413,4</b>	<b>446,5</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>77,2</b>	<b>76,2</b>	<b>78,6</b>

### Resultaträkning, mkr

#### Taxefinansierad verksamhet Renhållningsverk

Resultaträkning	Budget	Budget	Bokslut
Mkr	2021	2020	2019
<b>Summa intäkter</b>	<b>33,1</b>	<b>31,3</b>	<b>30,4</b>
Personalkostnader	11,3	10,4	10,3
Omkostnader	18,1	17,5	17,9
Ränta	0,5	0,5	0,1
Avskrivningar	3,2	2,9	2,1
<b>Summa kostnader</b>	<b>33,1</b>	<b>31,3</b>	<b>30,4</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

### Resultaträkning, mkr

#### Taxefinansierad verksamhet VA-verk

Resultaträkning	Budget	Budget	Bokslut
Mkr	2021	2020	2019
<b>Summa intäkter</b>	<b>66,7</b>	<b>60,5</b>	<b>59,3</b>
Personalkostnader	13,2	12,8	12,1
Omkostnader	31,3	29,0	31,7
Ränta	7,1	5,8	6,0
Avskrivningar	15,1	12,9	13,5
<b>Summa kostnader</b>	<b>66,7</b>	<b>60,5</b>	<b>63,3</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>4,0</b>

### Budget per anslagsbindningsnivå, mkr

Anslagsbindning	Netto	Intäkt	Kostnad
Mkr	2021	2021	2021
Nämnd och administration	7,2	0,4	7,6
Gator och vägar/park/tekniska	59,2	38,3	97,5
Fastighetsenhet	9,6	157,7	167,3
Kost-/serviceenheter	1,2	119,2	120,4
<b>S:a skattefinansierad verks</b>	<b>77,2</b>	<b>315,6</b>	<b>392,9</b>
Renhållningsverk	0,0	33,1	33,1
VA-verksamhet	0,0	66,7	66,7
<b>S:a taxefinansierad verks</b>	<b>0,0</b>	<b>99,8</b>	<b>99,8</b>
<b>Summa</b>	<b>77,2</b>	<b>415,4</b>	<b>492,7</b>

## 3.2 Investeringsbudget

Sedan 2019 pågår en om- och tillbyggnad av Öxnereds skola om 256 mkr. Under 2020 påbörjas ytterligare ett stort skolbygge, Holmängens skola om 260 mkr. Dessutom beräknas ytterligare utökning av förskoleplatser.

Inom VA-verksamheten investeras i Holmängens avloppsreningsverk, 150 mkr, varav hälften är beräknat under år 2021 och resterande under 2022. Kommunen har begärt tillstånd för fortsatt och utökad verksamhet. Krav för tillståndet är att arbetena är klara 1 januari år 2023. VA till Gadde sanda/Vänersnäs är beräknat till 150 mkr, fördelat på åren 2020, 2021 samt 2023. Krav finns från länsstyrelsen. Därutöver finns ett antal mindre projekt som har att göra med skydd/säkerhet.

Gatuenheten planerar att renovera Dalbobron för 50 mkr. Investeringen påbörjas under år 2021 för att fortsätta under 2022 och 2023.

# Socialnämnden

## 1. Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i sju avdelningar och leds av en förvaltningschef samt sju verksamhetschefer. Förvaltningen arbetar på uppdrag åt socialnämnden och ska förhålla sig till flertalet lagrum, t.ex. socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare (LVM), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).



### Nyckeltal

Äldreomsorg	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
Äldreboende platser	371	373	371
Korttidsplatser	24	30	36
Hemtjänst timmar	232 000	230 000	242 634
Antal besökande dagverksamhet	9 500	9 500	10 412
Medicinskt färdigbehandlade	1 200	1 300	1 860
Antal vårddagar med betalansvar	0	102	109

Hem för vård och boende (HVB)	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
Antal vårddagar, barn 0-21 år	3 600	6 000	5 963
Antal vårddagar, vuxna	360	500	537
Antal vårddagar, familjehem	26 600	25 000	27 040

Personligt stöd och omsorg	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
Antal boendebeslut enl LSS	165	165	162
Antal boendebeslut enl SoL	40	40	36
Antal boendestödsbeslut enl SOL	102	95	102
Antal tillgängliga bostäder	195	192	196
Köpta externa platser	11	11	16
Personer med personlig assistans, SFB	50	52	47
Personer med personlig assistans, LSS	20	21	19
Antal beslut daglig verksamhet, LSS	160	145	160

Individ- och familjeomsorg	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
<b>Försörjningsstöd</b>			
Antal bidragshushåll	800	750	777
Försörjningsstöd, Mkr netto	52	36	42
<b>Flyktingverksamhet</b>			
Antal mottagna flyktingar	80	200	40
Antal mottagna ensamkommande barn och ungdomar	10	10	17

Arbete, sysselsättning och integration	MRP 2021	MRP 2020	Bokslut 2019
Antal anvisade personer	1 600	1 600	1 102

## 2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

*Inriktningsmål:* I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

*Förväntade resultat:*

- Kommuninvånarens upplevelse av att kunna påverka utförandet av sina biståndsbedömda insatser ska öka.
- Förvaltningen ska öka/utveckla digitala verktyg och plattformar för en ökad medborgardialog.
- Minska behovet av biståndsbedömda insatser genom förebyggande åtgärder.
- Andelen hushåll som uppbär försörjningsstöd ska minska.

*Inriktningsmål:* Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

*Förväntade resultat:*

- Under 2021 ska externa placeringar av barn och unga utanför hemmet inte öka.

*Inriktningsmål:* Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

*Förväntade resultat:*

- Andelen resor i välfärdens utövande ska minska.
- Andelen biodrivna fordon ska öka.

*Inriktningsmål:* Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

*Förväntade resultat:*

- Service och bemötande ska ligga över riksnittet i nationella undersökningar.



# Socialnämnden

- Förvaltningens nettokostnadseffektivitet ska öka jämfört med föregående år.
- Användande av välfärdsteknik och digitalisering inom förvaltningen ska öka under 2021 jämfört med 2020.

*Inriktningsmål:* Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

*Förväntade resultat:*

- Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till nivå med Sveriges Kommuner och Regioners riksnitt.

## 3. Ekonomiska resurser

### 3.1 Driftbudget

#### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2021 till 999 382 tkr. Jämfört med budget 2020 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 3 560 tkr. Nämndens andel av budgeten för kommunens lokal samordnare, 140 tkr, omfördelades till kommunstyrelsen.

#### Socialnämndens förslag:

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämnden beslutar föreslå en avveckling av arbetsmarknadsenheten som åtgärd för att nå balans.

Socialförvaltningen redovisar 21,8 mkr i behov utöver ram. Fördelat på försörjningsstöd inom individ- och familjeomsorgen 17,8 mkr och flyktingmottagning inom arbete, sysselsättning och integration 4,0 mkr. Förvaltningen föreslår att arbetsmarknadsenheten avvecklas som åtgärd för att nå balans i budget 2021. Förvaltningen beskriver svårigheter med att ta fram besparingsåtgärder inom verksamheter som redan genomfört stora förändringar. Förvaltningen redovisar också åtgärder som pågår redan under 2020.

#### Kommunfullmäktiges beslut:

Socialnämnden tillförs 4 000 tkr i ramökning för att bekämpa långtidsarbetslösheten och öka integrationen och därmed minska kostnaderna för försörjningsstöd.

Nämndens ram justeras ned med 1 396 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 3 080 tkr för 2020 års lönerevision.

Arbetsmarknadsenheten ska bibehållas i nuvarande omfattning 2021.

**Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2021 till 1 005 066 tkr.**

#### Resultaträkning, mkr

Resultaträkning mkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Statsbidrag	83,8	83,9	110,6
Övriga intäkter	218,4	218,4	224,9
<b>Summa intäkter</b>	<b>302,2</b>	<b>302,3</b>	<b>335,5</b>
Personalkostnader	834,8	831,6	865,0
Omkostnader	467,8	461,8	496,1
Avskrivningar/internränta	4,8	4,9	5,0
<b>Summa kostnader</b>	<b>1 307,3</b>	<b>1 298,3</b>	<b>1 366,1</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>1 005,1</b>	<b>996,0</b>	<b>1 030,6</b>

#### Budget per anslagsbindningsnivå, mkr

Anslagsbindning mkr	Netto 2021	Intäkt 2021	Kostnad 2021
Nämnd och administration	45,8	1,8	47,6
Äldreomsorg	490,9	196,0	686,9
Individ- och familjeomsorg	183,7	6,8	190,5
Personligt stöd och omsorg	240,7	47,5	288,2
Arbete, sysselsättning och integration	43,9	50,1	94,0
<b>Summa</b>	<b>1005,1</b>	<b>302,2</b>	<b>1 307,3</b>

### 3.2 Investeringsbudget

#### Inventarier

Socialnämnden har behov av ny- och återinvesteringar av möbler, hjälpmedel, digitalisering samt välfärdsteknik kopplade till socialnämndens förväntade resultat. Ökade driftskostnader täcks inom ram.

#### Fastighetsinvesteringar

Socialnämnden har behov av investeringar i ett boende (4-6 platser) för socialpsykiatrisk målgrupp samt ett boende LSS (6 platser) under planperioden. Gemensamt för dessa båda boenden är att driftsbudget saknas och tillskott kan komma att äskas på 6 000 tkr vardera under planperioden.

# Överförmyndarnämnden

## 1. Verksamhetsbeskrivning

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Överförmyndarnämndens verksamhet styrs av en mängd lagar och bestämmelser. De viktigaste bestämmelserna om hur tillsynen ska utövas finns i föräldrabalken, förmynderskapsförordningen, äktenskapsbalken, ärvdabalken, lag om verkan av avtal som slutits under påverkan av psykisk störning och lag om god man för ensamkommande barn. Staten har genom Länsstyrelsen till uppgift att utöva tillsyn över överförmyndarnämndens verksamhet.

## 2. Förväntade resultat

*Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.*

*Inriktningsmål:* I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

*Förväntade resultat:* Rättssäkerheten i tillsynsverksamheten ska öka

*Inriktningsmål:* Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

*Förväntade resultat:* Överförmyndarnämndens inköp ska vara hållbara

*Inriktningsmål:* Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

*Förväntade resultat:* Mer information och blanketter ska göras tillgängliga digitalt

*Inriktningsmål:* Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

*Förväntade resultat:* Hälsan på arbetsplatsen ska främjas



## 3. Ekonomiska resurser

### Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2020 till 5 351 tkr.

### Överförmyndarnämndens förslag:

Överförmyndarnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen beskriver osäkerheter med statsbidragen för ensamkommande barn.

### Kommunfullmäktiges beslut:

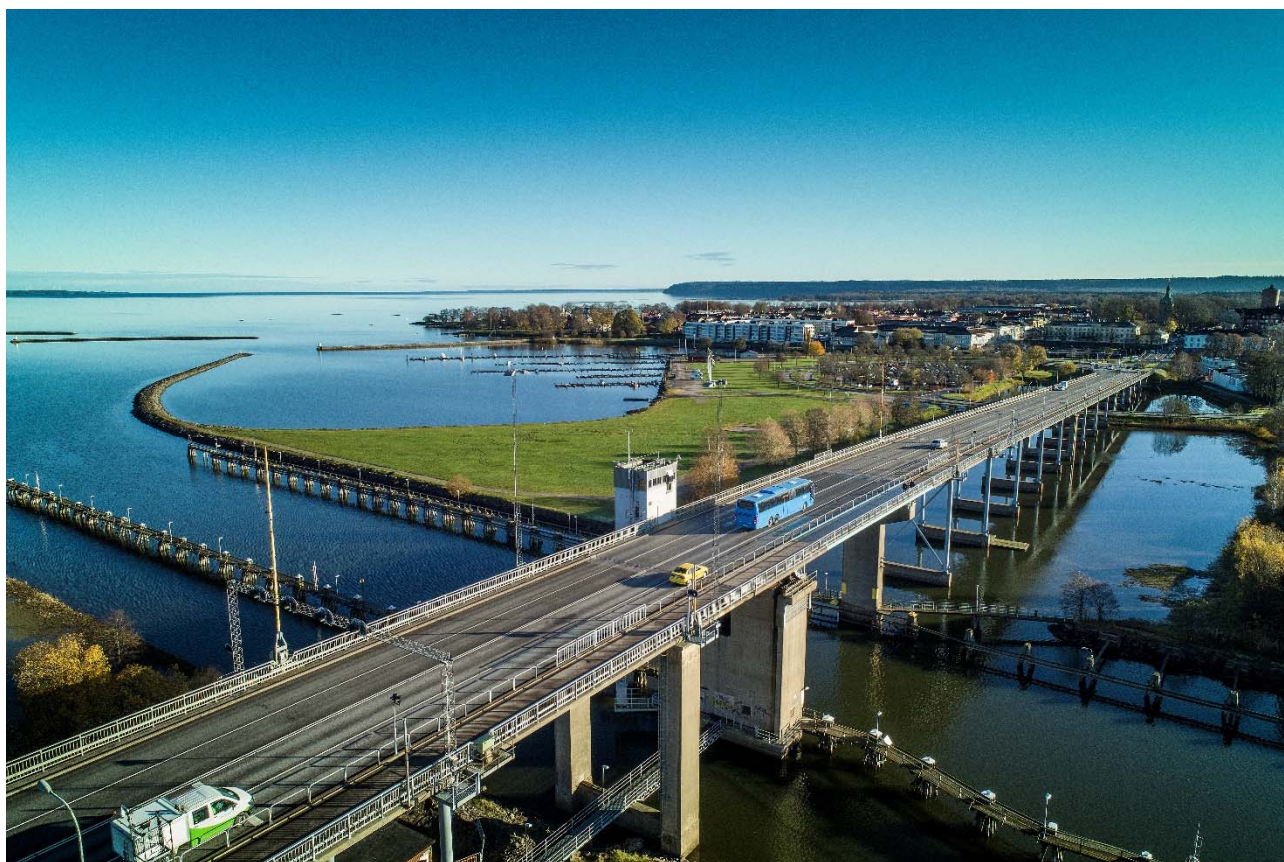
Nämndens ram justeras ned med 9 tkr då internräntan sänks. Budgetramen tillförs 24 tkr för 2020 års lönerrevision.

**Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2021 till 5 366 tkr.**

### Resultaträkning, mkr

Resultaträkning	Budget	Budget	Bokslut
Mkr	2021	2020	2019
Statsbidrag	0,1	0,5	0,2
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0
<b>Summa intäkter</b>	<b>0,1</b>	<b>0,5</b>	<b>0,2</b>
Personalkostnader	2,2	2,4	1,7
Omkostnader	3,3	3,5	3,3
<b>Summa kostnader</b>	<b>5,5</b>	<b>5,9</b>	<b>5,0</b>
<b>Nettokostnader</b>	<b>5,4</b>	<b>5,4</b>	<b>4,8</b>

# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023



## 1. Investerings- och exploateringsbudget 2021-2023

I Del III redovisas kommunfullmäktiges beslut om investerings- och exploateringsbudget 2021-2023. Sammanlagt planerar kommunen att investera för 1 499 mkr under perioden. Det är en väldigt hög ambitionsnivå.

Investeringarna är fördelade per nämnd, per år och per projekt. Budgeten sträcker sig över tre år. Exploateringsbudgeten sträcker sig också över tre år och redovisas per projekt på sidan 9.

Investeringar för tågstopp i Brålanda ska prioriteras, då statliga och regionala beslut är på plats.

## 2. Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten 2021-2023 innehåller fastighetsinvesteringar för 817 mkr, varav 585 mkr till förskolor och skolor, 48 mkr till framtida kök, 36 mkr till ny sessionssal, 30 mkr till särskilda boenden och 28 mkr till idrottsanläggningar. Det blir ett snitt på 272 mkr per år vilket kan jämföras med bokslut 2017 och 2018 då kommunen investerade 111 mkr respektive 154 mkr i fastigheter.

Budgeten för fastighetsinvesteringar redovisas under samhällsbyggnadsnämnden från sidan 7. Det är samhällsbyggnadsnämnden som äger och hyr ut kommunens fastigheter till övriga nämnder. Fastighetsprojekten är uppdelade per förhyrande nämnd.

# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023

Sammanfattning, mkr	2021	2022	2023	S:a
<b>TOTALT KOMMUNEN</b>	<b>595,7</b>	<b>528,8</b>	<b>374,9</b>	<b>1 499,4</b>

<b>Total snittutgift, netto under perioden 2021 - 2023:</b>	<b>499,8 mkr</b>
---	------------------

Fördelning per nämnd, mkr	2021	2022	2023	S:a
<b>Barn- och utbildningsnämnden</b>	6,2	9,6	13,0	28,8
<b>Byggnadsnämnden</b>	0,5	0,5	0,5	1,5
<b>Kommunstyrelsen</b>	2,4	4,6	2,1	9,1
<b>Kultur- och fritidsnämnden</b>	3,1	1,1	1,1	5,3
<b>Socialnämnden</b>	9,3	9,3	9,3	27,9
<b>Samhällsbyggnadsnämnden</b>	<b>574,2</b>	<b>503,7</b>	<b>348,9</b>	<b>1 426,8</b>
- Gata/park	42,0	47,0	22,0	111,0
- Fastigheter	275,9	296,8	244,0	816,7
- VA	165,5	98,5	53,5	317,5
- Renhållning	5,0	3,0	3,0	11,0
- Övrigt	4,4	3,4	3,4	11,2
- Industri och hamn	37,0	6,0	7,0	50,0
- Exploateringsbudget	44,4	49,0	16,0	109,4

Diagram: Investeringsbudget per år 2021-2023, mkr

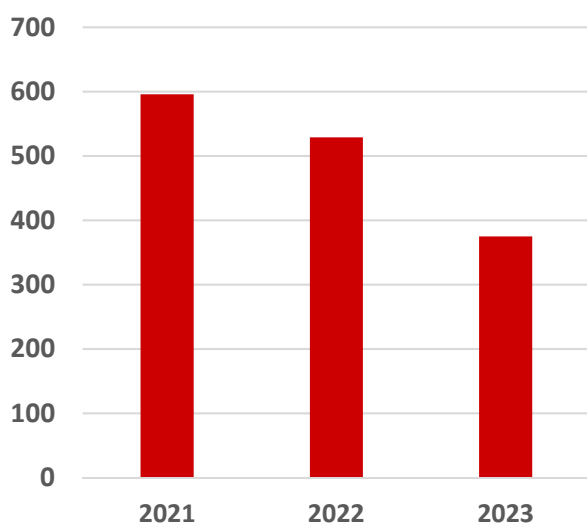
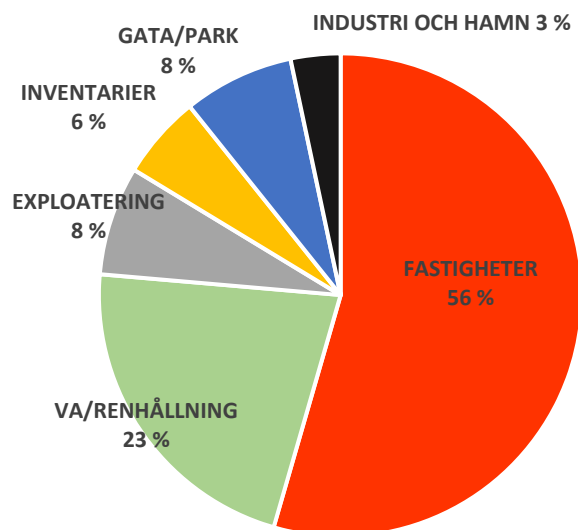


Diagram: Budget 2021 fördelad per verksamhet



# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023

Nämnd/Projekt, mkr	2021	2022	2023	S:a
<b>BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN</b>				
Inventarier förskola och grundskola	6,2	9,6	13,0	28,8
S:a Utgifter inventarier	6,2	9,6	13,0	28,8
<b>BYGGNADSNÄMNDEN</b>				
Inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
S:a Utgifter inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
<b>KOMMUNSTYRELSEN</b>				
Datanät	1,0	4,0	1,0	6,0
Inventarier	0,6	0,6	0,6	1,8
Hemsida/Intranät	0,5	0,0	0,5	1,0
E-arkiv	0,3	0,0	0,0	0,3
Ekonomisystem	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalsystem	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a Utgifter inventarier	2,4	4,6	2,1	9,1
<b>KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN</b>				
Inventarier	2,6	0,6	0,6	3,8
Arena och fritid inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
S:a Utgifter inventarier	3,1	1,1	1,1	5,3
<b>SOCIALNÄMNDEN</b>				
Administration	3,5	3,5	3,5	10,5
Äldreomsorg	4,5	4,5	4,5	13,5
Individ- och familjeomsorg	0,5	0,5	0,5	1,5
Omsorg om funktionshindrade	0,5	0,5	0,5	1,5
Arbete, sysselsättning och integration	0,3	0,3	0,3	0,9
S:a Utgifter inventarier	9,3	9,3	9,3	27,9

# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023

## SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	2021	2022	2023	S:a
	<b>Gator och vägar</b>				
1	Belysningsprojekt	0,5	1,0	0,5	2,0
2	Gatuarbete i samband med va-sanering	4,0	4,0	4,0	12,0
3	Toppbeläggning va-sanering	0,5	0,5	0,5	1,5
4	Diverse trafikåtgärder	0,7	1,3	1,0	3,0
5	Utredning/förprojektering	0,5	0,5	0,5	1,5
6	Belägg. underhåll f.d. drift (komponentavskrivn.)	4,0	4,0	4,0	12,0
7	Brounderhåll	20,0	25,0		45,0
8	Upprustning Gc-väg Östra vägen vid Trenova			1,0	1,0
9	Parkeringshus, utredning	0,5			0,5
10	Cirkulationsplats, Nabbensberg	0,5	0,5		1,0
11	Vändplan Gumsevägen och Kappenvägen		0,5		0,5
12	Cirkulationsplats, Gropbroleden-Tegelbruksvägen			6,0	6,0
13	Cirkulationsplats, Björkholmsgatan-Östra vägen	6,0	0,5	0,5	7,0
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>37,2</b>	<b>37,8</b>	<b>18,0</b>	<b>93,0</b>

### Kommentarer till investeringar i gator och vägar

- 1 Årligt anslag, t ex. för trygghetsbelysning
- 2-3 Årligt anslag för gatuarbete i samband med VA-sanering
- 4 Årligt anslag för diverse trafikåtgärder
- 5 Årligt anslag
- 6 Beläggningsunderhåll, fd driftunderhåll
- 7 Brounderhåll i enlighet med rapport avseende brister och åtgärder, utförd av WSP Bro och Vattenbyggnad. SBN. DNR. 2013/268  
Projektet framskjutet ett år. 20 mkr år 2021 från år 2020 samt 25 mkr 2022  
Totalt anslag för brounderhållet är 50 mkr fördelat över tre år.
- 8-13 Förbättring av trafiklösning

### Kollektivtrafikåtgärder

14	Bhpl. Storegårds v. vid Lindvägen			0,6	0,6
15	Bhpl. Idrottsgatan			0,4	0,4
16	Bhpl. Björkholmsgatan			0,5	0,5
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>1,5</b>	<b>1,5</b>

### Kommentarer till investeringar i kollektivtrafikåtgärder

- 14-16 Kollektivtrafikåtgärder

# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023

## fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	2021	2022	2023	S:a
	<b>Cykelbefrämjande åtgärder</b>				
17	Gc-väg Frändefors	3,0			3,0
18	Gc-väg utmed Drottninggatan		3,2		3,2
19	Gc-väg mellan Kilgatan och Videgatan		0,5		0,5
20	Gc-passage Tegelbruksvägen vid Hemköp		0,5		0,5
21	Gc-väg Tegelbruksv.fr.St.Torpa till Kretsloppspark.		1,0		1,0
22	Gc-väg Vassbottenleden		2,8		2,8
23	Gc-väg Gropbrov.mellan Stjärnv. och arenan			1,5	1,5
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>3,0</b>	<b>8,0</b>	<b>1,5</b>	<b>12,5</b>

### Kommentarer till investeringar i cykelbefrämjande åtgärder

17-23 Åtgärder för att främja cykelåkning

### Parkverksamhet

24	Grönytor, lekplatser, parker m.m.	1,2	1,2	1,0	3,4
25	Aktivitetspark	0,6			0,6
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>1,8</b>	<b>1,2</b>	<b>1,0</b>	<b>4,0</b>

### Kommentarer till investeringar i parkverksamhet

24 "Gröna" ytor, årligt anslag

25 Aktivitetspark Skräcklan

### VA-verksamhet

26	VA Vänersnäs	60,0		30,0	90,0
27	Säkerhetsarbete enligt EU-direktiv	0,5	0,5	0,5	1,5
28	Skräcklans vattenverk		1,0	1,0	2,0
29	Ombyggn. på vatten- och avloppsverken	3,0	3,0	3,0	9,0
30	Reservoar Brålanda	3,0			3,0
31	Skalskydd Skräcklan	1,0			1,0
32	Reservkraft Skräcklan	1,0			1,0
33	Tån/Dyrehög/Källeberg	4,0			4,0
34	Nya serviser	2,0	2,0	2,0	6,0
35	Dagvattenanläggningar		1,0	1,0	2,0
36	Saneringar enligt Blåplan	16,0	16,0	16,0	48,0
37	Holmängens avloppsreningsverk	75,0	75,0		150,0
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>165,5</b>	<b>98,5</b>	<b>53,5</b>	<b>317,5</b>

### Kommentarer till investeringar i VA-verksamhet

26 Krav från länsstyrelsen. Rapport en gång i halvåret till länsstyrelsen hur arbetet fortgår. KS 2014/95. Länsstyrelsen dnr. 567-21586-2017.

27 Årligt anslag

28 Arbetet beräknas pågå under de kommande åren, totalt ca 135 mkr.

# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023

## fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

### Not Kommentarer till investeringar i VA-verksamhet

- 29 Årligt anslag  
30 För liten volym på befintlig reservoar  
31 Nytt passersystem, krav på låsta dörrar  
32 Reservdelar tillverkas ej längre till bef.anläggning  
33 Utökat verksamhetsområde  
34 Avser stora kostnadskrävande serviser  
35 Kostnader sammanhängande med ny dagvattenplan.  
36 Årligt anslag  
37 Tillstånd för fortsatt och utökad verksamhet. Krav för tillståndet klart 1 jan. 2023

### Renhållningsverket

38	Utrustning och inventarier	1,0	1,0	1,0	3,0
39	Fordon/maskiner	4,0	2,0	2,0	8,0
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>5,0</b>	<b>3,0</b>	<b>3,0</b>	<b>11,0</b>

### Kommentarer till investeringar i Renhållningsverket

- 38 Årligt anslag  
39 Årligt anslag, 4 mkr 2021 inköp av två sopbilar.

### Gatuenheten/Tekniska

40	Fordon och maskiner gatuenh/Tekn.	2,0	2,0	2,0	6,0
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>2,0</b>	<b>2,0</b>	<b>2,0</b>	<b>6,0</b>

### Kommentarer till investeringar för Gatuenheten/Tekniska

- 40 Årligt anslag

### Kostenheten

41	Köksutrustning/kontorsmöbler	2,0	1,0	1,0	4,0
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>2,0</b>	<b>1,0</b>	<b>1,0</b>	<b>4,0</b>

### Serviceenheten

42	Maskiner, inventarier	0,4	0,4	0,4	1,2
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>0,4</b>	<b>0,4</b>	<b>0,4</b>	<b>1,2</b>

### Kommentarer till investeringar för Kostenheten och Serviceenheten

- 41 Årligt anslag, 2 mkr 2021 berorende på att köket Oden färdigställs.  
42 Årligt anslag

### Industri och hamnverksamhet

	Vänersborgs hamn, förstärkningar	5,0	6,0	7,0	18,0
	Vargöns hamn, skredsäkring och förstärkning av ka	32,0			32,0
	<b>S:a Utgifter</b>	<b>37,0</b>	<b>6,0</b>	<b>7,0</b>	<b>50,0</b>



# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

## Fastighetsinvesteringar

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	otalt anslag	2021	2022	2023	S:a
	<b>- Barnomsorg och grundskola:</b>						
1	Öxnered skola inkl. idrottshall och kök	19/01-22/07	256,6	70,3	99,3		169,6
2	Holmängen, ny skola inkl. idrottshall och kök	20/01-23/05	260,0	70,0	90,0	96,0	256,0
3	Brålanda skola inkl. kök	21/04-22/12	26,0	1,0	25,0		26,0
4	Frändefors, utökning av förskoleplatser	21/04-22/12	25,0	1,0	24,0		25,0
5	Dalsland, utökning av förskoleplatser	22/01-24/12	57,0		1,0	26,0	27,0
6	Utökn.förskoleplatser centrala Vänersborg	22/01-24/12	57,0		2,0	30,0	32,0
7	Förskola/skola, verksamhetsanpassning		18,0	6,0	6,0	6,0	18,0
8	Förskole- och skolgårdar		9,0	3,0	3,0	3,0	9,0
9	Onsjö förskola, tillbyggn. 2 avd.	22/01-24/12	30,0		2,0	14,0	16,0
10	Onsjö skola, tillbyggnad	23/01-25/12	35,0			3,0	3,0
11	Granås förskola 2 avdelningar tillbyggnad	23/01-24/12	21,0			1,0	1,0
12	Mariedalsskolan, idrottshall/specialsalar	23/01-25/12	50,0			2,0	2,0
	<b>S:a Utgifter</b>		<b>844,6</b>	<b>151,3</b>	<b>252,3</b>	<b>181,0</b>	<b>584,6</b>

### Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar barnomsorg och grundskola

- 1 Den nuvarande skolan är underdimensionerad och fler bostäder planeras på Öxnered/Skaven. Projektet inkluderar en 40x20 kvm idrottshall. I det totala anslaget ingår kök med 18 mkr. Investeringsbudgeten är anpassad i tiden efter betalplanen.
- 2 Byggnation av ny F-6 skola. I det totala anslaget ingår kök med 18 mkr. Projektet inkluderar en 40x20 kvm idrottshall.
- 3 Tillbyggnad på 750 m<sup>2</sup>. I det totala anslaget ingår kök med 6 mkr.
- 4 Utökning av antalet förskoleplatser.
- 5 Nybyggnad av förskola för Dalslandsområdet och centrala Vänersborg. I det totala anslaget ingår kök med 10 mkr.
- 6 Byggnation av ny förskola i centrala Vänersborg. I det totala anslaget ingår kök med 10 mkr.
- 7 Årligt anslag för verksamhetsanpassningar.
- 8 Årligt anslag för upprustning av förskole- och skolgårdar.
- 9 Fler platser samt behov av mer ändamålsenliga lokaler behöver skapas.
- 10 Utökning av lokalerna tillhörande Onsjö skola. De tillfälliga modulerna kan behöva ersättas och lokalerna behöver anpassas så att skola och fritidshem organiseras på ett ändamålsenligt sätt. Byggnation 2024-2025.
- 11 Tillbyggnad för att utöka antal fsk-platser för att skapa beredskap för kommande behov. Byggnation 2024-2025.
- 12 Behov av att anpassa specialsalarna som idag inte är dimensionerade för antalet elever på skolan. Byggnation 2024-2025.

# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023

## fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2021	2022	2023	S:a
	<b>- Kultur- och fritidsfastigheter:</b>						
13	Arenan	23/01-23/12	22,0			22,0	22,0
	<b>S:a Utgifter</b>		<b>22,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>22,0</b>	<b>22,0</b>

### Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar kultur och fritid

- 13 Omläggning av takduk inkl. snörasskydd och skärmtak samt invändig belysning, ej begärd av hyresgäst, finansiering saknas.

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2021	2022	2023	S:a
	<b>- Fastigheter socialförvaltningen, omsorg om funktionshindrade:</b>						
14	Boende LSS 6 platser		15,0		1,0	14,0	15,0
15	Boende samsjuklighet 4-6 platser		15,0	1,0	14,0		15,0
	<b>S:a Utgifter</b>		<b>30,0</b>	<b>1,0</b>	<b>15,0</b>	<b>14,0</b>	<b>30,0</b>

### Kommentarer till fastighetsinvesteringar omsorg om funktionshindrade

- 14-15 Verksamhetsbehov, ev. byggs boendet av ABVB.

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2021	2022	2023	S:a
	<b>- Fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen:</b>						
16	Norra skolan	21/01-21/12	1,0		1,0		1,0
17	Lindgården	20/06-21/12	10,0	5,0			5,0
18	Multikök, Oden	20/01-21/08	79,4	47,6			47,6
19	Sikhall hamn	22/03-22/05	0,5		0,5		0,5
20	Norra Sanden - Servicehus	21/02-22/07	2,0	2,0			2,0
21	Gaddesanna WC	22/02-22/06	1,0		1,0		1,0
22	Gymnasiehallen	21/01-21/12	6,0	6,0			6,0
23	F.d. underhåll drift (komponentavskrivning)	Årligt anslag		19,0	19,0	19,0	57,0
24	Myndighetskrav	Årligt anslag		4,0	4,0	4,0	12,0
25	Diverse mindre investeringar	Årligt anslag		4,0	4,0	4,0	12,0
	<b>S:a Utgifter</b>		<b>99,9</b>	<b>87,6</b>	<b>29,5</b>	<b>27,0</b>	<b>144,1</b>

### Not Förklaringar fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen

- 16 Medel för utredning av framtida användning
- 17 Avser tak och ventilation
- 18 Ersätter nuvarande Torpaköket (kv. Oden) och Lindgården.  
Pga att projektet skjutits fram i tid har medel omfördelats mellan åren. Totalt anslag 79,4 mkr.
- 19 Upprustning kajkonstruktion, stenbrygga
- 20 Toalett med båtsug
- 21 WC i anslutning till badplats
- 22 Ventilation och omklädningsrum
- 23 Investeringsunderhåll som utförs efter framtagna plan.
- 24 Avsatta medel för tvingande åtgärder.
- 25 Årligt anslag för mindre oförutsedda underhållsinvesteringar som inte är hyreshöjande.

# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023

## fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2021	2022	2023	S:a
<b>Not</b>	<b>- Fastigheter kommunstyrelsen:</b>						
<b>26</b>	Sessionssal		40,0	36,0			36,0
<b>Not</b>	<b>Förklaringar fastigheter kommunstyrelsen</b>						
<b>26</b>	Kommunfullmäktige beslutade 2020-06-17 att investera i ny sessionssal, totalt 40 mkr varav 4 mkr belastar år 2020.						
	<b>S:a fastighetsinvesteringar, mkr</b>			<b>275,9</b>	<b>296,8</b>	<b>244,0</b>	<b>816,7</b>

## Exploateringsbudget

Not	Verksamhet/Projekt, mkr	Projektid	Totalt anslag	2021	2022	2023	S:a
<b>1</b>	Holmängen gångtunnel under järnvägen	20/08-21/06		0,5			0,5
<b>2</b>	Källeberg, detaljplan, vägbyggnad	20/09-21/09		2,9			2,9
<b>3</b>	Öxnered/Skaven etapp 1, va	20/01-21/06		3,0			3,0
<b>4</b>	Öxnered/Skaven etapp 1, gata	20/01-21/06		3,0			3,0
<b>5</b>	Öxnered/Skaven etapp 2, va	22/01-23/12			8,0	8,0	16,0
<b>6</b>	Öxnered/Skaven etapp 2, gata	22/01-23/12			8,0	8,0	16,0
<b>7</b>	Brättevägen, Skaven mot Edsvägen	20/09-22/12		13,0	14,0		27,0
<b>8</b>	GC/personbilstunnel Skaven/Öxnered	21/09-22/12		1,0	19,0		20,0
<b>9</b>	Trestad center, västra, gata	21/01-21/12		11,5			11,5
<b>10</b>	Trestad center, västra, va	21/01-21/12		9,5			9,5
	<b>S:a Utgifter</b>			<b>44,4</b>	<b>49,0</b>	<b>16,0</b>	<b>109,4</b>

### Not **Kommentarer till exploateringsbudgeten:**

- 1** Anslutningsvägar
- 2** Avser bostadsområde
- 3-4** Arbetet berdrivs enligt pågående detaljplanearbete.
- 5-6** Fortsättning efter etapp 1.
- 7** Vägen är en förutsättning för pågående och framtida exploateringar, delar av den torde kunna bekostas med exploateringsintäkter
- 8** Tunnel krävs med tanke på utbyggnad av bostäder.
- 9-10** För att utöka tillgången till industritomter.

# Investerings- och exploateringsplan 2021-2023

## sammanfattning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Verksamhet/Projekt	2021	2022	2023	S:a
Summa utgifter gata och park	42,0	47,0	22,0	111,0
Summa utgifter VA	165,5	98,5	53,5	317,5
Summa utgifter renhållning	5,0	3,0	3,0	11,0
Summa utgifter övrigt	4,4	3,4	3,4	11,2
Summa industri och hamn	37,0	6,0	7,0	50,0
Summa fastighetsinvesteringar	275,9	296,8	244,0	816,7
Summa exploateringsbudget	44,4	49,0	16,0	109,4
<b>SUMMA</b>	<b>574,2</b>	<b>503,7</b>	<b>348,9</b>	<b>1 426,8</b>